

Viata studentească

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

REVISTA
A ASOCIAȚIILOR
STUDENTILOR
DIN REPUBLICA
SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI • 0,50 LEI
ANUL XII • SIMBĂȚĂ 22.IV.1967

16

(225)

Microinterviu săptămîinii
cu MIHAI BENIUC
(pag. 3)

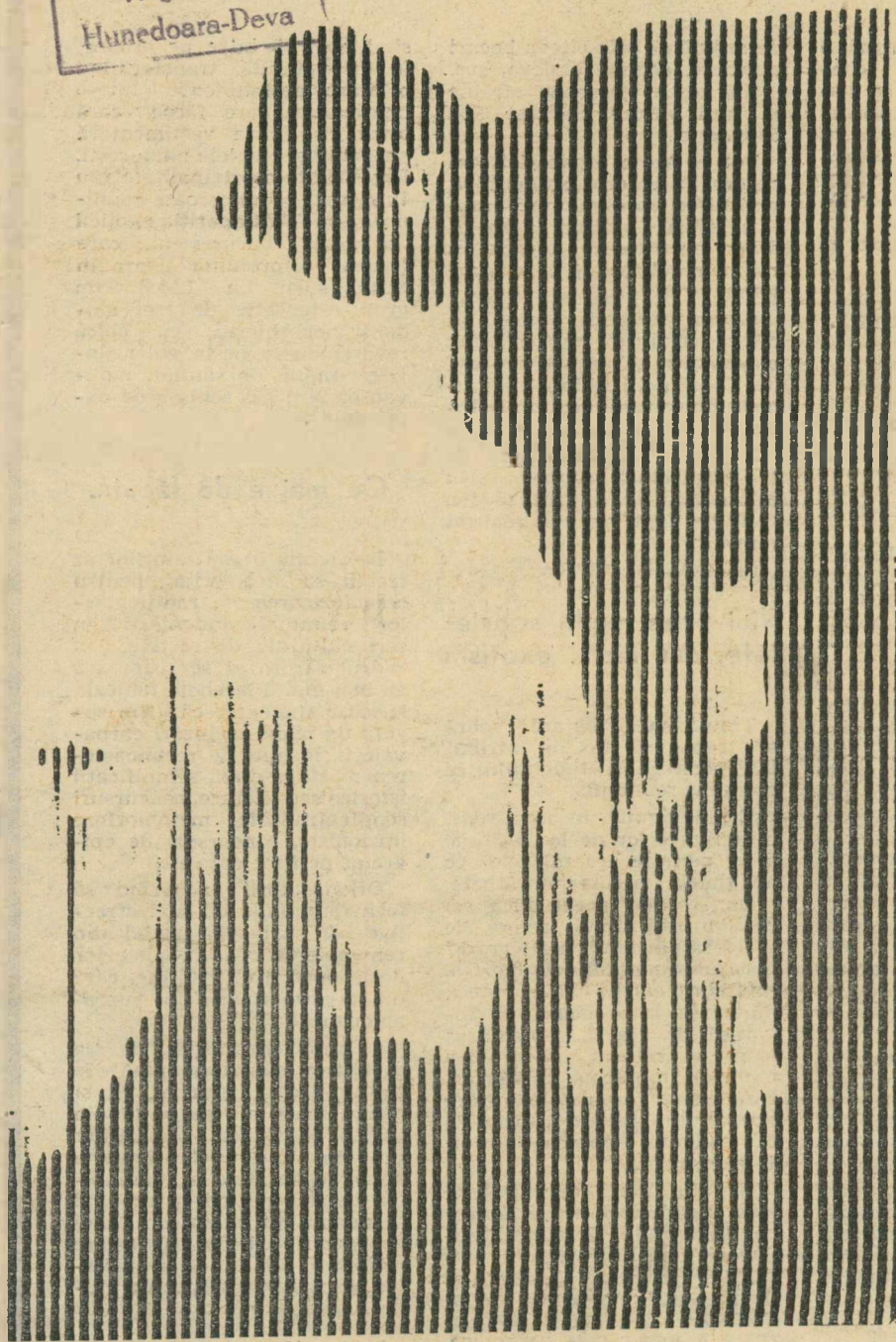
ANTIMATERIA—între ipo-
teză și certitudine
(pag. 5)

RELIEF (pag. 9)

ETC (pag. 10)

În orașul care avea să
poarte numele lui LENIN
(pag. 11)

Cronica microbistului:
ISTORIA SE REPETĂ
DAR PE O BAZĂ...
VECHE (pag. 12)

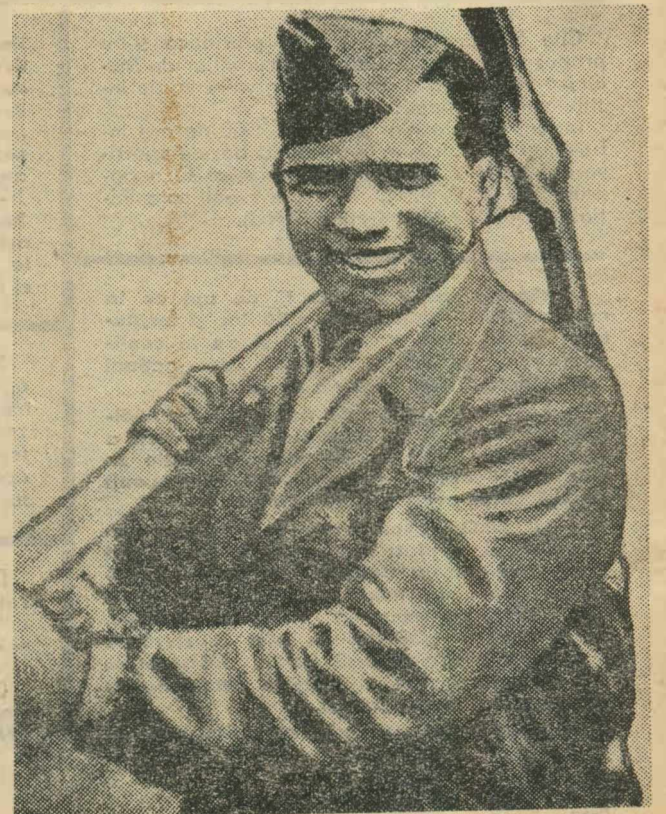

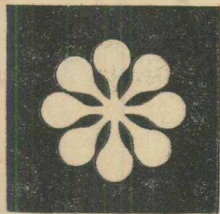
Fotografia : Emil COJOCARU

Două fotografii, două ipostaze ale tinereții angajate în înlăturarea aceleiași epopei — reconstrucția și construcția socialistă a țării. Una dintre ele e surprinsă de fotoreporterul nostru în aceste zile, pe șantierele care, în cinstea celei de-a 45-a aniversări a creării Uniunii Tineretului Comunist, freamătă de răsunetul lui „Gaudeamus igitur”. Cealaltă, reproducă din revista de cultură și atitudine studentească, predecesoare a publicației noastre, „Studentul român”, evocă figurile celor care s-au aflat în primele rînduri, în primii ani ai revoluției noastre desfășurată sub conducerea Partidului Comunist Român.

Cîteva momente ale începutului acestei epopei de un nepieritor romantism revoluționar au fost „reconstruite” de Dragomir Horomnea în evocarea: „RECOLTELE LUMINII LE VOM CULEGE MIINE DIN BRAZDA TRASĂ DE STRABUNI”. (paginile 6-7)

ANIVERSÎND CREAREA UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

REUNIUNILE — CUM NU AR TREBUI SĂ FIE

„Dacă vrei să-ți formezi o părere despre oameni contemplă-i și atunci când se distrează” — spunea La Bruyère. Am căutat să observăm acest adevăr la reuniunile studențești, care într-un anume fel oferă posibilitatea manifestării personalității fiecărui student altfel decât în fiecare zi.

Improvizații pe tema... organizare

Prima impresie pe care ne-au lăsat-o reuniunile este lipsa de organizare, insuficienta popularizare și fantezia deficitară prin menținerea în șabloane anchilozate.

Pe labirintul de la „Drept”, care-și pierde simbăta seara contururile în stratul gros de fum, perechile încearcă zadarnic să ghicească melodiile răspindite de difuzoarele asurzitoare și răgușite. Nu e de mirare de ce pasionații dansatori, după ce așteaptă pînă aproape de ora 23.10 (!) începerea reuniunii anunțate pentru ora 20.30, mai pot petrece 50 de minute de „pseudodans”...

La fel așteaptă și studenții de la Institutul pedagogic și Construcții hidro terminarea luptei cu „Sfintul”, care se dovedește aici, ca și la alte facultăți, nu numai spaimea tilharilor londonezi, dar și inamicul organizatorilor de reuniuni...

Cu excepția Arhitecturii și I.M.F., unde organizatorii decorează cu gust sala, la celelalte reuniuni sălile ne primesc aproape ca în zilele de curs, sau, acolo unde a existat o oarecare preocupare în acest sens, ne surprind neplăcut desene cu aluzii obscure, menite să stîrnească hazul. (Facultatea de limbă și literatură română).

Cînd reuniunile sînt în aer liber aici nu poate fi vorba de organizare („303”). Hainele îmbracă boschetele și copacii, făcînd punctul de atracție al răuintenționaților de peste gard. Semiobscuritatea ne-

deranjată de cele câteva becuri murdare, agățate undeva, sus, incită unele persoane străine să sară gardul cu cine știe ce gânduri.

Tot pe tema organizării am sugera, la cererea studenților, revizuirea programului muzical oferit (alternarea melodiilor cu ritmuri diferite și reinnoirea benzilor de magnetofon).

Cîteva intenții bune în cîteva institute au existat: concursuri „Cine știe cîștigă” (la Construcții hidro), programele de muzică populară (Institutul pedagogic).

Studentul Mihai Enescu de la Arhitectură spunea: „Nu interesează ce a vrut să fie, cînd de fapt nu s-a realizat nimic...”

Nici prea multă sobrietate, dar nici... exotism

Ținuta vestimentară sobră ar trebui să fie un atribut indispensabil al studentului ce merge la reuniuni.

E bine venită, în acest sens, inițiativa celor de la „303” de a nu permite accesul celor ce au ținută necorespunzătoare.

Dar ce ne facem dacă cei deja intrați ajută celor de afară să pătrundă peste gard? E cazul studentului Ianke Gh. (Metalurgie II. 1021 B) care a ajutat să intre nelegal o tovarășă de la „Alimentara” (care a refuzat să-și dea numele), îmbrăcată ȕipător, și care fusese respinsă la intrare tocmai din această cauză; la fel studentul Popescu G. (anul I Electronică).

În alte părți organizatorii sînt îngăduitori sau... lipsesc cu desăvîrșire (Institutul pedagogic). La Hidrotehnică, mai mult de jumătate nu sînt studenți. (AICI UN AFIS ILUSTREAZĂ GRĂITOR FELUL CUM A FOST ORGANIZATĂ REUNIUNEA: UN TRUNCHI DECAPITAT SADE COMOD PE PROPRIUL CAP).

La Utilaje, organizatorii au fost numai inițial exigenți, lă-

sînd apoi să intre pe oricine, în orice ținută, transformînd o seară promițătoare într-o harababură care făcea casă bună cu ținuta vestimentară stridentă și chiotele haiducești. Poate dintr-o originalitate rău înțeleasă, la numeroase reuniuni și-au făcut apariția exoticii „papagali” bucureșteni, care ȕineau disprețuitor țigara în colțul gurii. La I.M.F. un grup ostentativ de trei studenți nebarbieriți, cu chică revărsindu-se peste guler, într-o ținută de șantier, motivau că sînt „în schimb de experiență”.

Ce mai e de făcut...

În atenția organizatorilor ar trebui să stea grija pentru transformarea „tradiționalelor” reuniuni studențești în seri cultural distractive, în cadrul cărora să se risipească cu mai multă largheță fantezia specific studențească. (Am sugera de pildă deghizări carnavalești, însoțite de recunoașterea măștilor după semnificații istorice sau literare, concursuri semiteatralizate, metamorfoze iluzioniste, concursuri de epigrame pe rime date etc.)

Organizatorii ar trebui să facă reuniunile cît mai atractive, să știrbească astfel din renumele de „vaduri” ale celor de la două, trei institute, care din această cauză sînt supraaglomerate.

O bună organizare, de la decorarea sălilor și pînă la ținuta fiecărui student, cît și o mai mare autoexigență din partea comisiilor asociațiilor din institute, pot asigura o bună desfășurare a reuniunilor, acestea puțin și trebuind să devină nu numai un prilej de bucurie și de cunoaștere reciprocă dar și de manifestare cu adevărat specific studențească.

Raid realizat de subredacția
București:
J. GHEORGHIU, I. ADAM,
C. GEORGESCU,
D. PASĂREANU,
AI. RONAI, N. ZAHIU

TORCEA ȘI TUTELCĂ AU FOST EXCLUȘI DIN COLECTIVELE LOR

Ca urmare la articolul „A fi clinic”, publicat în nr. 11 al revistei noastre, am primit două adrese din partea Biroului organizației de bază P.C.R. de la Muzeul „Gr. Antipa” și a Facultății de medicină veterinară din București. Publicăm mai jos cîteva fragmente:

„În adunarea generală din 5 aprilie 1967 a fost pus în discuție Torcea Ștefan pentru grave abateri de la morala proletară. Comuniștii din organizația noastră au dezaprobat faptele lui Torcea Ștefan, fapte care au fost dezbătute și în articolul „A fi clinic” apărut în revista dv. Ținînd cont de gravitatea acestor fapte, adunarea generală a votat în unanimitate excluderea lui Torcea Ștefan din rîndul membrilor de partid.

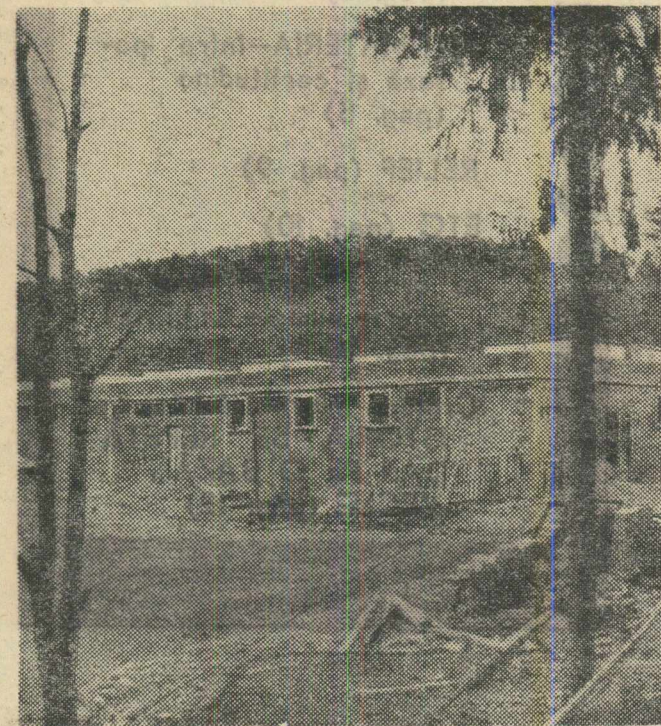
Ținem să mulțumim „Vietii studențești” pentru sprijinul acordat creșterii prestigiului instituției noastre.”

„Studenții și cadrele didactice de la Facultatea de medicină veterinară au fost surprinși de gravitatea faptelor reprobabile petrecute și au înfierat cu revoltă asemenea decădere morală. Asemenea comportare este incompatibilă cu calitatea de student și nu a fost tolerată niciodată în facultatea noastră, unde tineretului studios s-a evidențiat prin munca de pregătire dusă cu deosebită conștiinciozitate și prin comportarea sa frumoasă atît în procesul didactic cît și în restul timpului. Exigența și seriozitatea în activitatea Facultății de medicină veterinară din București au fost relevate de repetate ori de forurile superioare.

Tutelcă Nicolita a urmărit prin faptele sale imorale să destrame o familie ca să rămînă în București cu orice preț. Studențimea noastră înfierăază acest caz care constituie o excepție regretabilă. Regretăm că nu s-a descoperit mai din timp pentru eventuala redresare a sa de pe calea pe care a apucat. Studenta a fost exmatriculată.

În adunările de analiză a muncii care au fost ținute recent cu toți anii de studii și cu participarea cadrelor didactice au fost stigmatizate faptele studentei Tutelcă Nicolita, element care a călcat în picioare cele mai elementare norme de comportare ca om, așa cum au stabilit organele Procuraturii.

Nu putem admite în facultate asemenea elemente certate cu morala. Pentru viitor va trebui să ne interesăm mai îndeaproape de comportarea studenților care locuiesc la gazde în oraș în vederea identificării eventualelor elemente cu reminiscențe nesănătoase în mentalitatea lor, pentru a le ajuta să nu alunece spre fapte care nu cadrează cu etica noastră socialistă.”

MEȘTERUL MANOLE ÎN ÎNCURCĂTURĂ LA CLUJ

Imaginea fotografică nu reprezintă un șantier arheologic cu vestigiile abia degajate ale vreunei cetăți. Ci o simplă fundație. E drept că aceasta ar putea intra în istorie, dar tot fundație rămîne.

În 1963 Institutul agronomic din Cluj a început — după un proiect întocmit de către serviciul său tehnic — construcția unei săli de sport. Menționăm aici — aprobarea de construcție era pentru o uscătorie de plante... A fost ridicată osatura din fier și beton, un perete, sectorul administrativ a procurat o parte din materiale. La un moment dat însă Consiliul U.A.S. Cluj, nemaibeneficiind de fonduri pentru amenajări de baze sportive, a sistat finanțarea. Așa că lucrarea a rămas „pe loc” timp de trei ani. Deoarece pentru o atare construcție e indispensabilă aprobarea Consiliului de Miniștri s-a cerut sprijinul organelor U.C.F.S. de la toate nivelele, precum și al Ministerului Învățămîntului.

Care sînt perspectivele la ora actuală? Ministerul Învățămîntului a promis 200 000 lei Institutului agronomic DACĂ cei

în cauză vor aduce construcția în asemenea fază încît cu suma repartizată sala de sport să fie terminată complet.

Conducerea Institutului agronomic e foarte optimistă. Ea vede realizabilă construirea sălii („o sală utilizabilă pînă în toamnă”) cu material (cărămizi, instalații etc.) obținut din demolarea unor corpuri de clădiri din vechiul complex al institutului și prin munca voluntară a tuturor salariaților și studenților. De la stadiul „utilizabilă” sala va trece la cel „gata” prin suma alocată de minister.

Noi nu vrem să știrbim cu nimic entuziasmul care a cuprins Institutul agronomic; și nici nu spunem că lucrarea trebuie abandonată (doar s-au investit 140 000 lei).

Problema e alta. Traducerea în viață a unui proiect conform STAS-ului costă la circa un milion de lei. Va putea, într-adevăr, institutul suplini, prin resurse proprii, valoarea de aproximativ 600 000 lei a lucrării?

Sau aceasta e numai o cale de a ajunge la un acoperiș sau la o acoperire?

Dana VLAD

interuniversitar

Cîte 500 de ore de muncă patriotică și-au propus să realizeze studenții facultăților de Medicină veterinară și respectiv Agricultură ale Institutului agronomic clujean.

Intrucît au efectuat deja cîte 4000 de ore înfrumusețînd parcurile, amenajînd bazele sportive universitare studenții s-au angajat să depășească cu 3000 numărul de ore planificate inițial. (CLAUDIU ION GHELEȘANU).

În cîntec aniversării a 45 de ani de la crearea U.T.C. studenții facultăților și institutelor bucureștene au realizat și au în continuare în obiectiv o serie de acțiuni interesante. Dintre acestea menționăm:

— 2000 de ore muncă patriotică la sădirea de puieți și la lucrările de nivelare a unei mari suprafețe de teren prestate în ziua de 16 aprilie de peste 700 de studenți de la I.S.E. în parcul sportiv Pipera.

— La I.P.G.G. vor avea loc întîlniri cu ilegaliști și scriitori, programe artistice, seri distractive, iar la Conservator, după simpozionul avînd ca temă „Tradițiile de luptă ale U.T.C.” va urma un program artistic. De asemenea studenții de aici în ziua de 2 mai vor vizita Muzeul de la Mogoșoaia, după care va urma o serbare cîmpenească susținută cu „forțe” proprii.

— Programelor artistice și întîlnirilor cu

ilegaliști, excursiilor și concursurilor distractive, ca și concursul de fotografii organizat de Institutul politehnic, li se vor adăuga seriile de poezie în cadrul cărora vor citi „autorii” locali (Institutul politehnic) sau seriile tematice (Evocarea figurilor de comuniști în literatură, la I.P.G.G.)

— Studenții de la Facultatea de limbă și literatură română și-au propus în cîntec aniversării o seară literară și cîteva excursii la muzeele din Capitală și din împrejurimile ei. (SUBREDAȚIA BUCUREȘTI)

Studenții Facultății de agronomie a Institutului agronomic din Timișoara s-au angajat să efectueze 3500 ore de muncă patriotică. Pînă în prezent ei au muncit peste 2000 din aceste ore pe terenurile viitoarei ferme didactice a Institutului, aplicînd totodată, practic, cunoștințele dobîndite la cursurile de specialitate. (ELISEI TARȚA).

După o săptămînă de muncă patriotică Institutul agronomic din București a organizat o excursie gratuită de două zile cu vizitarea orașelor Brașov, Sibiu, Făgăraș pentru studenții fruntași.

O inițiativă laudabilă, care ar putea fi urmată și de alte institute sau facultăți. (CONSTANTIN GEORGESCU).

**56 SPECIALIȘTI ABSOLVENȚI DIN PROMOȚIA ANULUI ACES-
TA : ● 28 chimiști ● 7 mecanici utilaj chimic ● 7 mecanici ● 5 energ-
ticieni ● 3 electroniști ● 7 economiști ● 2 automatizienți ● 1 construc-
tor de mașini — își vor ocupa anul acesta posturile la Combinatul de
Îngrășăminte chimice din Tr. Măgurele...**

„Trenul de persoane 5... de la linia 7 pleacă peste 5 minute în direcția Domnești, Roșiori Nord, Turnu-Măgurele. Trenul circulă cu oprire în toate stațiile și haltele de pe parcurs...”

Lui Radu Dima în acea după-amiază mohorâtă de martie a anului 1967 îi răsunară multă vreme în minte cuvintele rostite de difuzoarele Gării de Nord. Cu câteva zile în urmă plecarea pe un mare șantier îl entuziasmase, abia aștepta ziua în care avea să se întâmple evenimentul, dar acum, nu știa de ce, îl cuprinsese un sentiment inexplicabil de regret după Capitală și aproape îi veni, pur și simplu, să se revolte împotriva lui („Ce să fac eu la Turnu-Măgurele? Numai acolo nu mă gîndeam să ajung”). Dar trenul care începea să ia repede viteză îl smulse din ghearele gîndurilor...

— Sau să fi venit măcar o dată la glisările de la fabrica de îngrășăminte, completă Sicoi Valentina, și ea mai „veche” aici (are patru ani de la sosire).

Radu D. se văzu oarecum „mic” față de ceilalți ingineri, era oricum începător, totul i se păru atît de neașteptat și de captivant încît își dădu seama că va renunța curînd la gîndul acela, mai vechi, din Gara de Nord. Avu senzația că devine a ceea ce eroul unui reportaj din acelea citite de el de multe ori în vremea studenției și pe care, neîncrezător, le lăsase întotdeauna din mînă cu sentimentul că sînt numai „invenții” ale reporterilor cu idei preconcepute și „spectaculoase”.

Văzuse șantierul cu oamenii și „miracolele” lui, coborise sub nivelul apelor Dunării în cabinetele chesonului („vila” industrială de aducțiune a apei, cum îi spuneau muncitorii), apoi privise apusul acela extraordinar la numai cîțiva metri deasupra bătrînului fluviu și se plimbase prin gara iluvială pînă noaptea tîrziu.

Dar orașul? Trebuia să se scoale mîine dimineață să-l viziteze. În garsoniera sa (deocamdată „oficială”) inginerul, obosit de drumurile zilei și furat de gînduri, adormi...

Se sculă cînd soarele îi năvălise de mult în cameră și bănuî că e tîrziu. Se plimbă prin centrul orașului și descoperi pe rînd tentațiile: cinematografele (în ajun aflase că în curînd se va deschide și un teatru popular), parcul din centru, pe care îl găsi nefiresc de frumos pentru un oraș așa de mic, străzile din preajma portului, cu case și liniște parcă dintr-o altă lume, lîngă blocurile ridicate într-o linie originală și modernă. Dincolo de ele, departe în cîmp, știa că trebuie să fie și ruinele cetății romane Turnu (de la care își luase numele și orașul) și se hotărî să meargă într-acolo.

Rătăci pe străzi entuziasmat și puțin visător (oare cum va arăta orașul acesta peste doi ani, cînd se va sfîrși construcția combinatului?) și abia într-un tîrziu se întoarse acasă. Avea de scris o scrisoare la București. Începutul îl formulase încă de ieri de pe șantier, îl repetase în rătăcirile prin oraș și acum

combinatul chimic

LOCURI CARE VĂ AȘTEAPTĂ

turnu - măgurele

Nu din bravadă refuzase să vadă orașul. Mai întîi voia să-l cunoască pe cei cu care avea să lucreze alături, să-și dea seama de șantier și pentru asta văzu macheta, apoi merse direct pe șantier la inginerul-șef Marincu Ilie. Îl primiseră (nu se aștepta la atîta politețe) și inginerul și președintele. Între timp află că nu era singurul inginer tînăr (aici veneau în fiecare an unul sau mai mulți absolvenți). Inginerul Marincu Ilie, cu o vorbă calmă, sfătoasă, care-i trăda originea moldoveană, îl duse „în recunoaștere” prin șantier și se arătă foarte binevoitor.

La început se opriră în fața silozului de fosforită, o clădire circulară de 42 metri. La mai multe nivele Radu D. zări oameni tencuind sau coborînd schelele.

— Dacă vrei, urcăm pînă sus! — zise insoțitorul. Propunerea nu-l entuziasmă, dar o primi.

„Să vezi întreaga panoramă a șantierului de pe cea mai înaltă platformă a turnului e o adevărată

fericire, consemna seara Radu D., entuziasmat, în jurnalul său. Construcțiile combinatului, uriașele rezervoare, pompele de aer și apă, sala turbinelor, secția de uree se înșirau una după alta în fața mea. Inginerul M. I., un om trecut de a doua tinerețe, cu o vîrstă pe care nici nu l-o bănuiam (64 de ani), mi-a explicat totul: „moldovinește”, de-a fir a păr. Apoi am privit departe în zare, dincolo de marginile combinatului. Dunărea își tăia drum lin și imens printre maluri. Am avut sentimentul infinitului și, fără să vreau, mi-am amintit de „porțile orientului”, de care vorbea Mateiu Caragiale; apoi am fugit cu gîndul la corăbiile romanilor care poate au trecut și pe-aici... Pe malul celălalt al Dunării, pe pămîntul Bulgariei, se vedea orașul Nicopole într-o poziție extraordinară (La Nicopole văzut-ai...)”

— „Să se mai încălzească vremea puțin și dăm la pește! — mi-a „șoptit” inginerul V. I. Tot el îmi spunea că în '64, cînd a venit el aici, pe locul unde e combinatul a văzut vreo trei femei pescuind. Fusesse o inundație peste bălțile de acolo și Dunărea își retrăgea apele. Ionescu G., inginer și el, a venit din București anul trecut, mi-a propus „mai la vară” o baie la Gurile Oltului și o

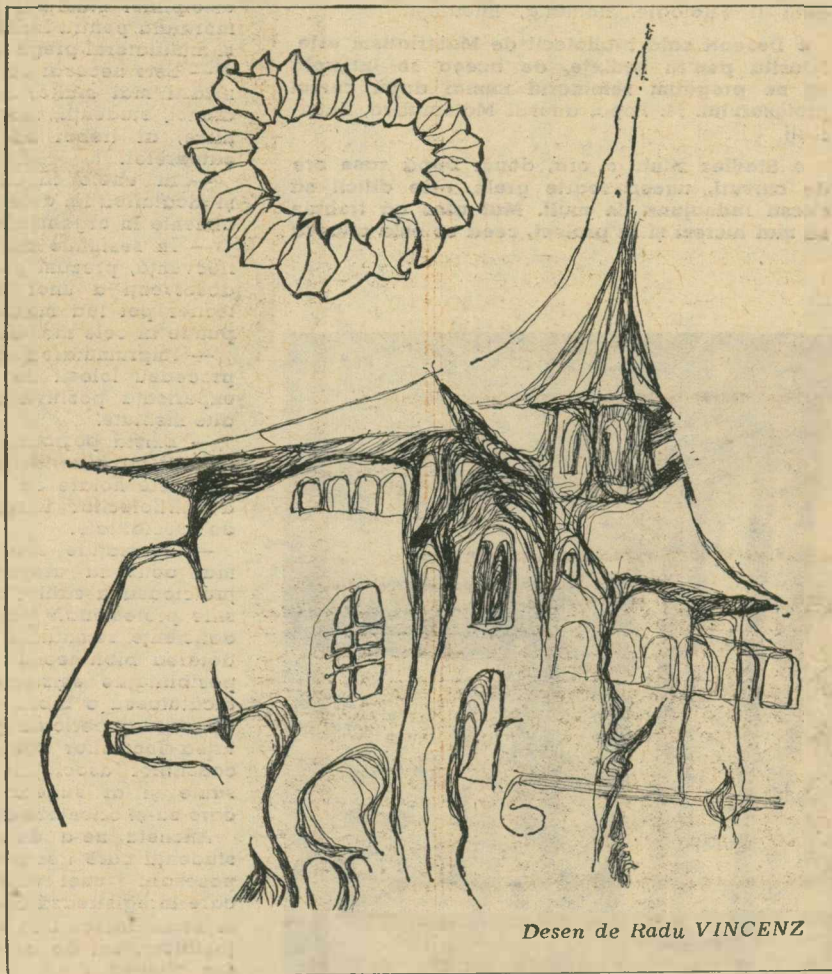
plimbare în amurg pe Dunăre. Îmi spune că asta e o grozăvie și totodată antidot contra nostalgiei după Capitală” — își nota seara inginerul în jurnalul său.

— Dacă erai aici în 1963, ați fi gîndit altfel! — zise Ionescu G., privindu-l cu îngăduință.

— De ce tocmai în 1963? — se mirase el.

— Am trăit atunci unul din cele mai emoționante momente: instalarea piloților cu vibrosoneta, o metodă folosită pentru prima oară la noi. Era prin aprilie...

Radu D. deveni din ce în ce mai atent.

Desen de Radu VINCENZ

trebuia să-l aștearnă pe hîrtie: „Poate vă veți mira, dar cred că aici am descoperit tocmai ceea ce căutam”... Și Radu D. începu să scrie cea mai lungă scrisoare din viața lui, iar dimineața, pe șantier, reporterul descoperi că eroul reportajului său putea fi Bartol Adrian sau Jugănarul Paul, sau Voitec Nicolae în urmă cu un an, doi sau trei și-l uimii coincidența de fapte și gînduri. Apoi își dădu seama că-l alesese pe Radu D. dintr-o conveniență: el venise ultimul, numai cu două săptămîni înaintea reporterului, la Turnu-Măgurele.

Florentin POPESCU

micro
săptămîinii

interviul

M. Beninc

— Ca participant direct la activitatea cercurilor democratice ale studenților și intelectualilor din Cluj, cum apreciați, retrospectiv, atmosfera acelor ani?

— La Facultatea de litere și filozofie din Cluj, studenții democrați și comuniști, împreună cu cei ale căror vederi puteau fi oricînd canalizate spre tendințe progresiste, formau majoritatea. În această ambianță, manifestările huliganice și legionare apăreau mai rar. Ca ripostă la fascizarea anumitor cercuri din țară, în urma venirii la putere a lui Hitler, unele cercuri intelectuale, universitare și studențești au evoluat spre stînga, închegîndu-se într-un grup destul de puternic în jurul elementelor comuniste. Ultimul număr al revistei „Țara nouă”, de pildă, a publicat un manifest de protest împotriva celor dispuși să cedeze Transilvania, arătînd că această parte a țării noastre trebuie păstrată și apărată chiar și cu prețul singelui. După semnarea Dictatului, studenții și cadrele didactice din Cluj, plecați unii la Sibiu iar alții la Timișoara, au menținut legăturile prin Uniunea patriotică.

— Considerați că generația tînără de azi cunoaște bine idealurile cele mai înaintate și faptele eroice ale luptătorilor epocii?

— Cred că nu sînt nici bine cunoscute, nici bine prezentate. Au existat mai multe elemente democratice și revoluționare decît se știe. Nu s-a făcut o investigație suficient de profundă pentru cunoașterea tuturor forțelor democratice și revoluționare din țară. Creatorii înșiși, care au participat la acele evenimente, nu au realizat totul, pentru că în acest sens nu se poate spune niciodată că s-a făcut prea mult.

— Ce părere aveți despre actuala pleiadă de scriitori, în perspectiva istoriei literare și în raport cu alte momente ale literaturii române?

— O bună părere, mai ales că talentul lor deja profilat impresionează și prin curaj și printr-un temeinic fundament de cultură, mai bogat decît al primei generații de după război, care va rămîne însă în istoria literaturii noastre ca o generație eroică. Tinerii scriitori de azi trebuie să pot să înfățișeze mai din plin realitatea zilelor noastre, să se instruiască astfel încît să devină apți de a continua tradițiile înaintașilor care, îmbrățișînd ideile revoluționare, și-au făcut datoria ca literatura să devină un bun al maselor. Sînt de aceea împotriva profesionalizării în creație înainte ca tînărul să fi stabilit contactul cu viața. Un tînăr nu numai talentat, ci chiar genial, care simte o arzătoare chemare pentru literatură, nu trebuie să rămînă în afara unei profesii, care-i creează posibilitatea unei direcții și multiple legături cu viața, cu societatea.

În perspectiva istoriei literare, ca în cazul oricărei generații, și de data aceasta se va produce „așezarea vinului uneori turbure”, în sensul că mulți dintre ei vor reuși să dialogheze clar cu contemporanii lor.

Georgeta RUȚA

ANTIMATERIA

ÎNTRU IPOTEZĂ ȘI CERTITUDINE

O PROBLEMĂ PASIONANTĂ A FIZICII MODERNE

EXISTENȚA ANTIMATERIEI — ACEASTĂ NOȚIUNE ALE CĂREI REZONANȚE NE APPROPRIE DE DOMENIUL FANTEZIEI, POATE FI CONSIDERATĂ PE DREPT CUVÎNT UNA DINTRE CELE MAI ÎNDRĂZNEȚE IPOTEZE ȘTIINȚIFICE ALE SECOLULUI NOSTRU.

Punctul de plecare al descoperirilor legate de existența antimateriei trebuie căutat atunci când oamenii de știință au avut ideea de a armoniza între cele două capitole ale fizicii moderne — în trecut tratate separat — mecanica cuantică și teoria relativității.

Propunându-și lămurirea stării energetice a particulelor care se mișcă cu o viteză oarecare V , Einstein a ajuns, încă la începutul secolului nostru, la concluzia că energia completă E a particulei poate fi calculată cu ajutorul formulei :

$$E^2 = c^2 p^2 + m^2 c^4$$

În această formulă, c este viteza luminii egală cu 3×10^{10} cm/sec, iar p este impulsul corpului de masă m , aflat în mișcare, a cărei expresie este $p = m \times v$.

Prima nelămurire în legătură cu aplicarea acestei formule a apărut deoarece în expresia energiei unei particule :

$$E = \pm \sqrt{c^2 p^2 + m^2 c^4}$$

apare înaintea radicalului dublul semn.

Valoarea pozitivă a energiei era în ordinea firească a lucrurilor, însă valoarea negativă apărea ca un paradox de care savanții au încercat mult timp să se debaraseze, ca de o absurditate, sau pur și simplu s-o ignoreze.

Era și este chiar și acum foarte greu de închipuit un corp cu masă negativă, căruia, în cazul aplicării unei forțe, i s-ar imprima o accelerație de sens contrar. Dacă am presupune un cui din antimaterie înfipit într-un perete și am vrea să-l scoatem cu cleștele, acesta în loc să iasă din perete s-ar înfige mai tare.

Și totuși, în 1928, Paul Dirac, pe atunci în vîrstă de 27 de ani, a avut curajul să presupună existența în microcosmos a antiparticulelor.

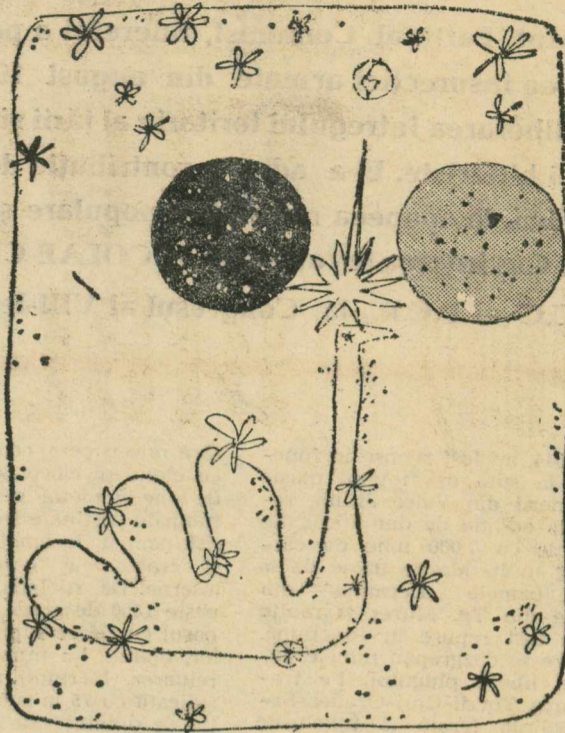
Paul Dirac îmbinînd mecanica cuantică cu teoria relativității a stabilit o expresie care definește mișcarea electronului și a pus astfel bazele unui nou capitol al fizicii : teoria relativistă a cuantelor.

Cu ajutorul ecuației lui Dirac s-a demonstrat că „teoretic” pot exista electroni cu sarcină electrică pozitivă (se știe că sarcina electrică obișnuită a electronului este minus). Acești electroni au fost numiți pozitroni.

Confirmarea ipotezelor teoretice ale lui Dirac s-a făcut în 1932, cînd americanul David Anderson a descoperit această particulă în razele cosmice.

Pornind de la această primă confirmare a simetriei existente în microcosmos, savanții au studiat și celelalte particule elementare, protonul și neutronul, pentru care s-au găsit antiparticulele corespunzătoare, mai întii teoretic și apoi experimental.

Obținerea pe cale experimentală a primilor antiprotoni și antineutroni (în 1955, respectiv în 1956, în orașul Berkeley din S.U.A.) a fost posibilă numai după construirea unui accelerator gigantic de particule beta (betatron), care să permită o mărire considerabilă a energiei acestor particule folosite drept proiectile pentru bombardarea nucleelor atomice.

Necesitatea unor particule-proiectile de energii atât de mari se explică prin aceea că masa protonului, de exemplu, este de 1836 ori mai mare decît a electronului, energia necesară „excitării” acestuia fiind în mod corespunzător mult mai mare.

Deci existența stabilă a antiprotonului și a pozitronului conduce automat la presupunerea că din interacțiunea acestora (similară cu interacțiunea protonului și electronului) ar putea exista „atomi” de antihidrogen și, din aproape în aproape, antiatomi complecși, deci antimaterie.

Fizic, o antiparticulă poate fi imaginată ca un „gol” cu proprietăți speciale, așa-numite „găuri ale lui Dirac”. Faptul se explică prin aceea că, în cazul în care unei particule dintr-un sistem în echilibru dinamic i se aplică o energie suficientă, aceasta părăsește sistemul, dar în locul lui rămîne un „gol” cumînd particularitățile lipsei acestei particule.

Extinzînd explicația la macrocosmos se poate considera plauzibilă ipoteza existenței în univers a unor așa-numiți „nori” de antimaterie sau antigalaxii.

Ipoteza antigalaxiilor a fost admisă pentru a se explica existența în univers a unor surse de radiații electromagnetice de o putere uriașă. S-a pornit de la fenomenul de „anihilare” ce are loc în cazul contopirii unei particule cu o antiparticulă, fenomen însoțit de degajări uriașe de energie. Termenul de „anihilare”, folosit pentru reliefaarea acestui proces de contopire, nu este cel mai potrivit, deoarece aici nu este vorba de o distrugere „în mic” a materiei, ci de o trecere a acesteia dintr-o formă de existență (substanța) în alta (cîmpul). Astfel, „anihilarea” unui electron cu un pozitron duce la apariția unor cuante luminoase (fotoni gama), a căror energie, de natură electromagnetică, este rezultatul transformării masei electronilor în energie după formula lui Einstein — $E = mc^2$.

În cazul contopirii unui proton cu un antiproton apar de asemenea cuante sub formă de pi-mezoni. Aceste cuante nu mai sînt însă cuante ale cîmpului electromagnetic, ci ale cîmpului nuclear sau mezonie, energia lor fiind cu mult mai mare decît gama. Numai pornind de la aceste considerații se poate găsi o justificare plauzibilă uriașei energii (10^{14} ergi) a radiațiilor electromagnetice emise de radiosursa din constelația Lebedei, aflată la peste 200 milioane ani-lumină de Pămînt.

Americanul Barbige și englezul Hoyl au emis ipoteza ciocnirii în această zonă a universului a unei galaxii cu o antigalaxie, pentru ca astronomii Baad și Miukowsky de la Observatorul Mount Palomar să constate că radiosursa amintită (supranumită Lebăda A) este formată din două galaxii întrepătrunse. S-au descoperit și alte radiogalaxii, acestea constituind un domeniu deosebit de pasionant al astrofizicii moderne.

Existența spațiilor antimateriale din univers rămîne totuși o ipoteză, deoarece practic nu s-ar putea face nici o deosebire între materia și antimateria cosmică. Singurul mijloc de informare din spațiul cosmic ne este furnizat de fotoni (radiații electromagnetice). Zonele antimateriale ar trebui să emită antifotoni. Dar între fotoni și antifotoni nu se poate face nici o distincție, aceștia neavînd sarcină electrică sau moment magnetic.

Astfel, deși s-au descoperit antiparticulele și teoretic poate fi presupusă existența antimateriei (antisubstanței) în sine, problema existenței fizice a acesteia rămîne încă în zona ipotezelor.

Ing. Gheorghe ȚARUȘ
(Desenul autorului)

breviar

BILANȚUL CELOR 135 DE LUCRĂRI STUDENȚEȘTI

În ziua de 5 aprilie a avut loc la Institutul de medicină din Timișoara cea de-a XI-a sesiune a cercurilor științifice studențești. La sesiunea științifică au participat cadre didactice, studenți, precum și reprezentanți de la I.M.F. Tg. Mureș, Cluj, Iași.

Sesiunea a fost deschisă de prof. dr. Al. Șofletea, prorectorul institutului. La această sesiune au fost comunicate 50 din cele mai bune lucrări (din 135 depuse). Dintre lucrările premiate cităm :

— Studiul inhibitorilor streptolizinei O — prin metoda dublei difuziuni în gel, realizat de Ciolac Eugenia, Appeltaner Eleonora, Irina Eremia, anul IV, Medicină generală

— Studiul metodelor de titrare a virusului vaccinal (Lia Comșulea, anul VI, Medicină generală).

— Cercetări anatomice asupra venelor membrului superior. (Comunicarea aparține studentului Gheorghe Preda, anul VI, Medicină generală).

Suzana LANG
Florin ALBU

LA POLITEHNICĂ

La cercul științific studențesc de termotehnică din Institutul politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București s-au prezentat recent o serie de teme dintre care menționăm :

— Proiectarea unui stand pentru încercarea ventilatoarelor, realizată de Nicolae Băran, anul III, Facultatea energetică, secția termoelectrică. Tema respectivă reprezintă un anteproiect pentru standul care se va construi în cadrul noului local al institutului. Standul este proiectat pentru ventilatoarele românești și prezintă interes și pentru întreprinderile producătoare de ventilatoare.

— Studiul și proiectarea unui detentor cu piston cu ferestre de admisie și evacuare. Lucrarea abordează o problemă nouă în domeniul obținerii temperaturilor coborîte și va reprezenta proiectul de diplomă al autorului ei, studentul Eugen Ionașcu de la Facultatea de mecanică, secția mașini termice, anul IV.

— O sinteză cu privire la Pompele termice și la importanța lor au realizat studenții Paul Iliescu și Maria Preoteasa din anul III al Facultății de energetică, secția termoelectrică.

Dintre lucrările prezentate la ultima sesiune a cercului de fizică din același institut reținem :

— Contribuții la studiul efectului Somoto. Gheorghe Barbu, anul III Electronică, a studiat un efect puțin cercetat și încă nestudiat la noi în țară. Se întrevăd posibilități de utilizare practică la stabilirea gradelor înalte de puritate.

Studentul A. Rusu, anul IV, Electronică, secția ingineri fizicieni, a construit un amplificator integrator pentru domeniul de frecvență 20 Hz-20 kHz, realizînd și schema de măsură a parametrilor ciclului de histeresis. Rezultatele studiilor sale au fost comunicate în lucrarea Trasarea curbelor de histeresis ale diferitelor tipuri de ferite în vederea studiului comportării lor în diferite condiții de lucru (frecvență, temperatură, vibrații etc.).

M. CONSTANTINESCU

MATERIE ❁ ANTIMATERIE

„Urmind neabătut Partidul Comunist, tineretul a participat cu entuziasm la înlăturarea insurecției armate din august 1944, la războiul antifascist pentru eliberarea întregului teritoriu al țării și înfrângerea definitivă a Germaniei hitleriste. El a adus o contribuție de seamă la reconstrucția economică, la epopeea revoluției populare și a construcției socialismului” (Din Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al C.C. al P.C.R., la Congresul al VIII-lea al U.T.C.).

INCHINARE :

Acest „miine“ a sosit. E fierbinte ca inimile noastre, e bogat ca toate visurile de mai bine ale atîtor generații de oprimați și luptători din trecut, luminos ca soarele ce ne străjuește tinerețea. E acel „miine“ pentru care și-au dat viața cei mai aleși eroi ai neamului și, pentru care, în anii Reconstrucției, și-au încordat brațul sute de mii de brigadieri, membri ai organizațiilor de tineret, făcînd să răsune munții și văile de cîntecele lor, silind stîncile să se plece și să le facă loc. E vremea care ne umple de mîndrie că-i simțem pînă în noi din anii epopeii Reconstrucției, unul din cele mai înălțătoare imnuri: imnul dăruirii totale a tineretului pe imensele șantiere naționale — imn ce se cere dus și mai departe, pînă pe cele mai luminoase culmi ale viitorului.

1. 1945 : ȘI PHOENIX A RENĂSCUT...

Războiul mai vicia încă, depărtîndu-se cu ecouri surde spre apus. În urmă-i rămîneau lacrimi, ruine, cenușă. În județul Iași, din cele 72 de comune ale sale, 32 se contopiseră cu țărîna. În alte părți la fel. Golite de mașini, multe din halele fabricilor își căscau spre cer spațiile mirosind a moloz și a praf de pușcă, podurile invalide își întindeau zadarnic deasupra apelor brațele ciuntite, liniile ferate încremeniseră zgîrîind aerul, răsucite, crispate, smulse de explozii. Lîngă podul de pe Tarcău, distrus și el, un tanc german rămăsese cufundat în mîl — jalnică și murdară amintire a celor care, aici, pe munții noștri, începuseră deja să clădească un castel, reședință de vară pentru caporalul de la Berchsgaden — Adolf Hitler...

În fața distrugerilor provocate de război, poporul nu a descurajat. Mai întii, tot ce scăpase neatins de tăvălugul războiului, fabrici și uzine, mașini, vehicule, roadele cîmpurilor ocolite de pîrjol și ale adîncurilor subpămîntene, clocotitoarea și nemuritoare energie a milioanele de oameni ai muncii au fost puse în slujba distrugerii mașinii de război fasciste. Făuritor al insurecției armate, care a deschis larg drumul către continuarea acțiunilor patriotice, poporul a înțeles că mai avea și datoria de a reclădi tot ce fusese nimicit, de a ridica noi uzine și fabrici, de a-și îndrepta toate eforturile spre continua îmbogățire și înfrumusețare a patriei — evoluție firească a prefacerilor revoluționare în România. Partidul Comunist, ieșit din ilegalitate după 23 August 1944, a lansat chemarea pentru reconstrucția țării — act patriotic de maximă importanță, în care tineretului îi revenea una din cele mai înalte misiuni. Astfel, editorialul ziarului „Știința“ din 1 ianuarie 1945, cînd vîlvățiile războiului încă mai dogoreau pămîntul, a fixat, în prag de nou an, principalele îndatoriri ale maselor populare, la care tinăra generație era chemată să-și aducă entuziasta ei contribuție: lupta pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste, pentru refacerea țării, pentru spălarea și vindicarea rănilor pe care hoarda fascistă, în retragerea furibundă spre apus — nu numai geografic, le săpase de-a lungul și de-a latul plaiurilor noastre.

Hotărîrile Conferinței naționale a P.C.R. din 20 octombrie 1945 au venit să ridice aceste îndemnuri la rang de înaltă datorie patriotică și de lege, nu numai pentru comuniști, ci pentru toți cei care se bucură de frumusețile și bogățiile acestei țări.

Și reconstrucția a început. A început înfruntînd sabotajele, bolile, foamea, bandele de răufăcători și de reacționari, fraudele care, în acei ani de cotitură, s-au ridicat la sute de miliarde de lei. Tineretul, prin energia sa, prin entuziasmul caracteristic vîrstei și aspirațiilor sale, era în primele rînduri, încrustînd cu litere de aur întiiile cuvinte ale epopeii Reconstrucției pe care avea s-o scrie în anii următori. La „Malaxa“, în primele trei luni după 23

August 1944, au fost repuse în funcțiune 95 la sută din totalul mașinilor. Minerii din Valea Jiului, renunțînd la odihna de duminică, dădeau zilnic cu 7 000 tone de cărbune mai mult. Marile uzine de la Arghești, uzinele „Dermata“ din Cluj, cele din Tg. Mureș și multe altele au fost repuse în funcțiune. Din ogoare se dezgropau minele, lăsînd cale liberă plugului. Pe traseul Cimpia Turzii-Cluj-Oradea-Satu Mare, linia ferată și tunelurile au fost redatate transporturilor. Baniștii erau prinși. Foarte tînărul Ioan Jiurjiu din Roșia Montană a reușit, punîndu-și viața în pericol, să descopere un furt masiv de aur din rezervele statului.

Țara renăștea, din propria-i cenușă, ca o uriașă pasăre Phoenix, trezită la viață de zorii unei vieți noi.

În acele zile, unul din apelurile organizațiilor de tineret din România se adresa tinerilor: „Să ne unim puterile pentru reconstrucția țării, pentru o Românie frumoasă, liberă și democratică, așa cum au visat-o cele mai luminate minți ale neamului nostru, în care tineretul să poată duce o viață fără griji, generoasă și îmbelsugată!“ Printre primii care au răspuns chemării a fost și Societatea Studenților Ingineri. Întrunită la 13 martie 1945 la București, pentru a-și alege noul comitet, ea a aprobat cu entuziasm propunerea ca studenții să fie folosiți cît mai mult în munca de refacere a țării, făcînd, chiar de atunci, primele liste de brigadieri.

Numai în Săptămîna mondială a tineretului, de la 21 — 28 martie 1945, tinerii muncitori de la C.F.R. „Grivița“, muncind peste orele de program, au construit 56 de pluguri; tinerii de la „Malaxa“ au construit un tren, cei de la S.E.T. un avion, la „Vulcan“ și „Voinea“ — 100 de grape, iar la „Lemetru“ alte 100 de pluguri.

Pretutindeni se înființau echipe de șoc. Studenții și elevii terminau evacuarea molozului de pe străzi. Bătălia, marea bătălie de refacere a țării, dădea, în avalanșă, primele roade.

2. TINERII SE CĂLESC ÎNTRE — 44 grade și + 1400 grade

Nu e o afirmație de dragul ineditului. E o realitate, un fapt verificat în muncă, în iureșul reconstrucției, cînd factorul timp impunea viteză și temeinicie în lucru, entuziasm și dăruire pînă la sacrificiu. Iar voluntarii au fost mulți. Nu sute, ci mii și sute de mii...

Pentru reconstruirea Uzinei electrice Grozăvești trebuia desfundat canalul de la apeductul Ciurel, prin care se aducea apa de răcire la condensatorii cărbunilor. Canalul, înfundat de fasciști în iarna anului 1944, era înghețat și apa nu putea fi evacuată decît printr-un act de mare voință și curaj: să se lucreze în apă și sub apă, fără costume și unelte speciale, numai cu ciocanul și ranga. Șapte tineri voluntari, cufundați pînă la gît în apa înghețată, pe un frig de —44 grade (cum relatează presa vremii) l-au desfundat, totuși, după ore întregi de trudă. Numele nu li se cunoaște. Sînt șapte eroi necunoscuți, eroi cu voință de oțel, cu tenacitate, dăruire și spirit de sacrificiu, eroi care puteau fi înțilniți pretutindeni.

La Turda, fabrica de sticlă abia fusese repusă în funcțiune. Era singura fabrică din țară care producea fiole și, în acea vreme cînd bîntuiau tot felul de boli, medicamentele erau nespuse de căutate. Se lucra numai manual, la gura vanelor încinse la +1400 grade C. Aerul suflat de sticlarii, în majoritatea lor tineri, rotunjea „coca“ de sticlă, îi dădea formă și preț. În mijlocul vaporilor de siliciu care fierbeau în hale, sfidînd epuizarea fizică dată de pierderea excesivă a sărurilor din organism, ei, sticlarii, se luau la întrecere cu hunedoreni și cu ceilalți oțelari de pe cuprînsul țării, care, lucrînd adesea cîte două schimburi

fără întrerupere, contopindu-se pe oțelul în clocot, dădeau țării sute de tone de metal peste plan, pentru tunurile destinate frontului antihitlerist, pentru locomotivele, vagoanele și tractoarele cerute de nevoile interne. Da, sticlarii, supunînd cele peste 1400 de grade, izbuteau să țină pasul cu cei ce supuneau, la rîndul lor, oțelul. La numai o lună după reluarea lucrului, producția a fost ridicată cu 75 la sută față de producția de dinainte de război, crescînd, apoi, în martie 1945, cu 120 la sută, în aprilie cu 135 la sută, în mai cu 230 la sută, în iunie cu 250 la sută, în iulie cu 299 la sută și în august cu 400 la sută. Printre eroi, dăltuiți din același material ca și tinerii de la Grozăvești, întrecînd trăinicia granițului, se aflau tinerii Radu Ilie, Ioan Stoian, Alexandru Cozam și Augustin Kubineț.

Tot la Turda, a fost reparată în numai 14 zile centrala electrică și în trei luni fabrica de ciment, distruse de fasciști în retragere. Un grup de tineri, lucrînd la mare înălțime, flămînzi și prost îmbrăcați, au reușit, cu tot vîntul și frigul iernii, să repare cablul funicularului, cu unelte înjghebate în pripă de ei înșiși. Iar la Lupeni, la comanda primei brigăzi de șoc a tinerilor mineri, Alexandru Poporeni devenea, la 17 septembrie 1945, primul Erou al Muncii din țară. În numai opt ore, fiecare om din echipa sa de 50 de membri reușea să extragă, în condiții încă grele, cîte 33,50 tone de cărbuni.

Aceștia sînt oamenii care au crescut în acei ani, muncind între —44 grade și +1400 grade pe uria-

„RECOLTILE VOM CULEGE DIN BRAZII DE STRĂBUNI“

— A —

Agnita-Botorca, 1947. Seceta e inundată de ploii lungi de toamnă, noroaiele se lepece de lopată, șanțurile destinate conductelor ce vor duce Bucureștiului, în plus, peste 450 000 m cubi de gaze naturale, se surpă, se umplu de apă. Pe alte porțiuni, cazmaua lunecă pe stîncă, țîpînd. Natura le este potrivnică încă celor 900 de tineri veniți aici din București, din Sibiu și din județele celor două Tirnave, dar nimeni nu se lasă doborît. Pe drumul desfundat de ploii al Birghișului, pe cîmp, pe dealuri și văi, roabele sapă urme adînci. Mașini nu sînt. Norma zilnică de 4 m liniari e depășită însă frecvent, de cîte 3, de cîte 4, de cîte 5 ori... Se lucrează și noaptea. Hrana de bază este fasolea, marmelada și piinea neagră, adesea îmbibată cu apă. Dintr-o țigară fumează jumătate din brigadă, dar nu-i bai. Totul e să fie terminată conducta pînă la 15 decembrie, chiar dacă inginerii au programat-o abia pentru luna mai 1948...

...Frămîntînd noroiul, un tînăr inspectează șantierul, mergînd pe jos cîte 50 de kilometri pe zi, de la

Pelișor la Birghiș. Eșecul brigăzilor din ore din 48, timpul. Doar conducerea minieră din 1947, il înecă imensă stă hohote... Mă colțurile Ca în Gara de rului Econo sa... „Scala ba am fă bit? !“ — alți sărbăto de studenți brigada stu cescu“, de slav cu C pentru ero tierul linie Pe șantiere a căpătat s

Șantierul aceea, pe 1 lometri, ș

șul front al reconstrucției. Și au fost sute de mii...

3. „FLACĂRA AU APRINS-O ȘCINTEILE DE LA BOTORCA“

Așa își întitulau zierele vremii articolele elogioase, tipărite pe pagini întregi, cînd, în urma declarării, în 1946, a primului șantier național al tineretului — Agnita-Botorca — s-au îndreptat spre celelalte șantiere locale și naționale sute de mii de tineri muncitori, țărani, studenți, elevi și ostași. Toți ca unul, în chiote și cîntece, sub faldurile tricoulului și ale steagului roșu, tinerii patrioți, înțelegînd că lor le revine unul din cele mai mărețe roluri în reconstrucția patriei, au răspuns chemării partidului cu toată dăruirea, cu tot sufletul. Cu inimile spărgîndu-li-se de emoție în fața documentelor, încercăm derularea filmului înălțătoare epopei naționale...

● La Bumbesti-Livezeni, șantierul de construcție început înainte de război a adunat un prim lot de muncitori, ajungîndu-se apoi la 30 brigăzi de muncitori în total peste 25 kilometri linie 600 000 mc cu terasament în teren ordinar și terasament în stîncă. Aici s-au mai construit poduri, 13 poduri cu deschideri mai mari de de coastă, 84 poduri și podețe pînă la 8 m pasaje superioare, un pasaj inferior, 37 tune totală de 6 730,55 m.

Prin construirea liniei Bumbesti-Livezeni s-uriază în toate transporturile din bazinul carbonifer.

● Pe șantierul național de la Salva-Vișeu și o linie ferată de 63 km lungime, care leagă restul țării.

Aici s-au construit: 100 000 mc terasamente și 150 000 mc terasamente în stîncă; 600 m 300 m liniari ziduri de sprijin; 3 tunele, din care de 2 400 m; 6 viaducte și podețe; 6 stații de călătorie.

La Salva-Vișeu s-au realizat 2 900 000 mc terasamente.

● Pe șantierul Agnita-Botorca s-au efectuat

LUMINII LEGE MÎINE TRASĂ

se culce înainte de terminarea completă a lucrărilor de lansare a conductei pe toată porțiunea sectorului Panta. Orbecăind la deal pe întineric, cu macaralele purtate pe brațe, Judita Borat de la Facultatea de matematică din Cluj, Odette Covaci de la Chimie, Gheorghe Rivos de la Politehnică și mulți alții au lucrat pînă în zori, străjuți de steagul înfipt în coama dealului, ale cărui pocnete în bătaia vîntului se auzeau pînă departe. Iar cînd coșii din Boju, din Pata, din Bonțida și Cojocna au salutat primele semne ale zilei, manivelele erau întoarse, sudarea țevilor se terminase, izolarea mufelor era făcută: drum liber gazului!...

Așa a fost dată în folosință conducta de la Cianu-Mare, în numai 27 de zile, cu zece luni înainte de termen, realizîndu-se economii de aproape 4 miliarde de lei.

— C —

De aici secvențele se succed amețitor, asemeni iureșului tot mai năvalnic al brigadierilor.

★

Bumbești-Livezeni. Urcușul Măgurii Șoimii e greu. Bocancii alunecă pe roca udă, apa îmbibă salopetele. Din cînd în cînd, prin petecele de nori, sus, în dreapta, sclipesc Pietrele Albe... La Ploștina se rostogolesc pietre din bolta tunelu-

alimentării Clujului cu metan a fost terminat. După lucrul intens din zori și pînă la răsăritul stelelor brigadierii ar fi putut să doarmă liniștiți. Dar nu! Nimeni n-a vrut să

la Mediaș la comandantul boarme patru e vesel tot ești, în fața raportînd terdecembrie și fericirea pieptul în tă din toate irbătorească a Ministeriale, apoi, în e. „Că nai de deosele, ca atîția i sînt și mii ut parte din ficolae Bălvernul iugocii clasa I, ucă pe șanct-Sarajevo. eroismul lor dînci...

In noaptea zeci de ki-si destinate

lui. La Murga Mică s-a strîns atîta apă în săpături că se lucrează îno-tînd în ea pînă la genunchi. Brigadierii nu dau înapoi. În frunte e Brigada IV Bihor. Pentru o zi, cel

la Reșița. În ciuda oboselii, un șir nesfîrșit de brigadieri, în salopetele lor albastre, joacă briul pe baraj. Fără muzică. Le cîntă, în ritm năvalnic, doar inimile...

F. MIRON

programate pentru 6 luni. Au fost săpați 51,500 km de șanț și au fost instalați, sudați și îngropați 51,500 km de conductă. Cei 900 de tineri muncitori, țărani, intelectuali și ostași din București și din județele Tirnava Mare, Tirnava Mică și Sibiu, ajutați de alți 4200 tineri țărani din împrejurimi, au adus statului economii de 150 000 000 lei.

● Pe șantierul din lunca Prutului, înființat pentru reglementarea cursului inferior al riului, tinerii au ridicat 8 diguri, redînd astfel agriculturii 13 000 hectare de teren, îmbunătățind exploatarea piscicolă din bălți și lacuri, împădurind mari suprafețe.

● La 800 m înălțime, în frig, zăpadă și noroi, 100 de tineri ceferiști au terminat, la sfîrșitul lui ianuarie 1948, sanatoriul Marila de lingă Oravița.

● În Banat, la Valea Popii, 70 de tineri au construit un uriaș viaduct. Intr-o lună și jumătate ei au efectuat 138 000 ore, au prelucrat 771 kg de fier, au terminat două picioare de pod, au bătut 36 000 m limari de piloni și au elevat, încărcat și descărcat 2 600 mc materiale.

TOATE ACESTEUA AU FOST CONSTRUIE, ÎN CONDIȚIILE DE DUPĂ RĂZBOI, DOAR CU TÎRNĂCOPUL, LOPATA, MACARAUA DE MÎNĂ ȘI CIOCANUL.

mult două; atîț; aici nimeni nu poate sta mai mult pe primul loc; mîine o va depăși brigada „Gh. Gheorghiu-Dej”, apoi... abia apoi, cu o nouă depășire, bihoreni vor putea recupa primul loc...

★

Predeal. E noapte. Sub razele lunii sclipesc fantomatic primele zăpezi de pe creștetul Caraimanului. La repararea tunelului încă se mai lucrează. Ploieștenii nu vor, cu nici un preț, să doarmă...

★

Din nou Bumbești-Livezeni. 2 000 de brigadieri-actori și 4 500 de spectatori participă la marele concurs artistic organizat pe șantier, duminică, în jumătatea a doua a zilei, cînd nu se lucrează...

★

Carăș. 34 de utemiști au terminat barajul care va zăgăzui 10 000 000

Un șuier prelung de locomotivă. Fanfare, marșuri, urale, chiote. Din Gara de Nord, în trenul împodobit cu drapele, portrete și lozinci, pleacă pe șantiere un nou eșalon din cei 11 000 de studenți aflați în primele rînduri ale reconstrucției naționale. Pe o lozincă cineva a scris: „Studentimea a dat țării în trei luni 124 107 ore de muncă-om. Să le triplăm!”

★

„Dragă mamă, mîine dăm drumul primului tren pe linia București—Craiova. Am terminat linia în cîntea lui 23 August. Tocmai azi mi-am scrîntit o mînă, din umăr, dar o să-mi treacă. Săptămîna viitoare sînt acasă. Să-mi faci colțunași cu hribi uscați, cum știi să faci numai mata. Sărut mîna cu dor, Ghiță.”

Ghiță Stărică doarme. A adormit cu capul pe hîrtie și cu gîndul la satul de pe Siret. În baracă nu mai ai loc. Băieții au organizaț aici un bal și cele cîteva fete de la cantină trec din brațe în brațe, în ritmul legănat al muzicuțelor. Doar Ghiță, obosit, doarme „pe furatele”, vi-sînd, poate, trenul care-l va duce acasă și căruia tocmai el cu băieții din brigadă i-au dat cale liberă pe linia proaspăt reparată...

4. CUVINT CĂTRE CEI CARE AU FOST PRIMII...

Am reprodus, din zierele vremii, din mărturiile voastre, din cele văzute străbătînd plaiurile patriei, doar cîteva pagini ale epopeii scrise de voi. Le-am reprodus cu inimile zvîcnind de emoție, ca omagiu la cea de a 45-a aniversare a Uniunii Tineretului Comunist. Le vom ține minte și le vom urma în așa fel, încît voi, cei ce astăzi continuați pe ogoare și în școli, pe șantiere și în universități epopeea pe care ați început-o atunci, să fiți mulțumiți de noul schimb care vi se alătură pentru neîntrerupta înflorire a patriei socialiste, pe culmi tot mai înalte, spre comunism.

DAN BĂNCILĂ: „Peisaj” (gravură)
(Din expoziția deschisă la Casa de cultură a
studenților din București)

AD CALENDAS GRAECAS?

O sală neîngrijită. Ca la cantină, scaunele sînt grupate în jurul unei mese pătrate. Într-o originală vitrină de sticlă stă ferecat un televizor cu husă albastră. Tabloul reprezintă clubul Universității Clujene.

O partidă ori două de șah, viziuni la televizor (Doamne, aiți vin cînd se transnuit meciuri!) și un program de „studiu individual” (studenții care au de pregătit seminarii sînt atrași de liniștea profundă care domnește aici). Aceasta este activitatea clubului.

Și acum să vi-i prezentăm pe animatorii is-tovitei activități... În fruntea lor s-a aflat („după mari insistențe la minister”) un fost profesor de română de la Cojocna, Titus Moraru; acum nu se mai află; s-a învîrtit omul vreo 6 luni, a consumat și-o lună „concediu de nuntă” a recunoscut: „Nu mă pricep la postul ăsta de director” și apoi și-a dat demisia. Se pare că-i mai bine să fii salariat la Filiala Clujeană a Academiei, după o „haltă” la club.

De la 1 martie (spre a nu se pierde probabilit stilul de muncă) ministerul a repartizat-o pe Ildico Sipoș, în funcție de metodistă.

— Aștept să fie angajat un director care să mă îndrume, mărturisește dînsa, cu o fermecătoare candoare. Am absolvit anul acesta Facultatea de filozofie, n-am lucrat niciodată în domeniul cultural, nu știu ce trebuie să fac și imi este indispensabil un ajutor. Pînă nu se ocupă postul de director, cum să organizăm munca?

Mai există o bibliotecară suferindă, prin urmare mai mult în concediu. Și... un tabel cu 21 de nume (cadre didactice, studenți) reprezentînd, după cum am fost informați — „colectivul cerut de regulamentul elaborat de minister cu privire la buna activitate a cluburilor”. Această listă e „prezentă” în carnetelul tovarășei Sipoș și, ca orice tabel care se respectă, a rămas, cuminte, pe hîrtie.

N-am înțeles nici o clipă de ce îi trebuie clubului Universității trei salariați la două sălițe, cînd mai există și o comisie culturală a asociației, de ce o fi avînd Universitatea nevoie de asemenea salariați?

Și ne-am mai întrebat, asemeni studenților Universității, cînd va veni ziua în care se va înjgheba un program la acest club?

Ad calendas graecas?

R. C.

Comisia culturală a Centrului Universitar București, la sugestia unor muzee, „a prelucrat cu șefii comisiilor culturale din institute” cîteva sarcini ca studenții să frecventeze mai des și într-un număr mai mare aceste lăcașuri de cultură, și au „adoptat”, după cum am înțeles, și unele „măsuri”.

De altfel, cu nici un an în urmă, revista noastră a organizat o amplă discuție pe această temă cu participarea unor personalități ale vieții noastre culturale și a unor studenți. Concluzia unanimă care s-a degajat din aceasta a fost necesitatea ca studenții să fructifice mai din plin posibilitățile de informare și cultivare pe care le oferă zecile de muzee și case memoriale dintre cele mai diferite. Reprezentanții vieții muzeale, potrivit angajamentelor care și le-au luat cu acel prilej, au încercat nu o dată să stabilească o colaborare mai strînsă cu asociațiile studențești. Rezultatele însă, și nu din vina muzeelor, nu sînt de natură să ne încinte. Cunoașterea comorilor spirituale existente în așezămintele de cultură — mijloc de formare a unei personalități complete — ar trebui să se înscrie în preocupările fiecărui student; și mai mult decît alt — pentru oricare dintre noi — petrecerea săptămînală a cîtorva ore în incinta instituțiilor muzeale ar trebui să devină o nevoie firească, intimă.

La ora actuală însă, chiar cu „propaganda” asociațiilor, formală pe cît se pare, relațiile tineretului universitar bucureștean cu MUZEUL nu sînt dintre cele mai strînse... Un sondaj al re-

vistei întreprins în Capitală, cu ajutorul Consiliului Muzeelor, la trei dintre cele mai importante complexe muzeale ale țării este concludent:

Duminică, 16 aprilie, în Muzeul de istorie a orașului București au intrat 11 studenți: 2 de la Arte plastice, 3 de la Politehnică, 4 de la I.S.E., și 2 de la Istorie. Dintr-un număr de ordinul sutelor de vizitatori ai Muzeului de artă al Republicii Socialiste România, studenți au fost abia 74. La Muzeul satului cifra indică 84 de studenți din 17 facultăți.

După un calcul cît se poate de simplu vom zîmbi constatînd că întregii Facultăți de istorie nu i-ar ajunge aproape cinci ani pentru vizitarea unui muzeu de specialitate. Spre a nu mai discuta cît timp le-ar trebui celor 43 000 de studenți ai centrului universitar București, într-un asemenea tempo, să treacă doar printr-o singură galerie a Muzeului de artă; fiindcă, evident, pentru parcurgerea tuturor galeriilor (în mulțimi 12 x 10) s-ar cere să trăim pînă la sfîrșitul secolului viitor! Să mai socotim apoi și cîte veacuri s-ar cere puse la dispoziția noastră ca toți studenții să viziteze 39 de muzee și case memoriale, cîte sînt în București?

Concluziile acestea n-au de loc darul să ne încinte. Ele certifică o anume indiferență, condamnată, a multora dintre intelectualii de mîine ai țării față de propria lor instruire. O uscăciune spirituală. Și asta să ne dea de gînd, în primul rînd, fiecăruia dintre noi.

REPORTER

ÎNȚILNIND ÎN PROGRAMUL CELUI DE AL III-LEA FESTIVAL STUDENTESC DE ARTĂ DIN CENTRUL UNIVERSITAR BUCU- REȘTI O SERIE DE REPREZENTAȚII ARHICUNOSCUTE, AM VRUT SĂ NE EXPLICĂM FENOMENUL PRIN:

O ÎNTREBARE:

— De ce sînt atît de insistenț reținute în festival lucruri foarte vechi?

UN RĂSPUNS:

AVRAM FILIPAȘ, șeful comisiei culturale a C.U.A.S. București: — Vechi? Da, este bună întrebarea. Să fiți vă rog atenți la răspuns: unele colective, ca, bunăoară, ale Casei de cultură, au fost invitate să dea spectacole pentru a se obține un tablou mai variat în festival. Formația centrală de teatru are însă o singură piesă reprezentabilă: „Paharul cu apă” și ca atare... Prezentarea „fragmentelor” din piesele lui W. Shakespeare în interpretarea formației de la Universitate are următoarea rațiune: spectacolul în engleză e o inițiativă bună a studenților — care la vremea ei n-a fost suficient popularizată și merită să-i rezervăm un spațiu în program, măcar acum.

În discuție mai intră și „Surful Hiroșimei” de Jebeleanu: Facultatea de filologie și-a făcut o tradiție din a apărea în festivalul studentesc de artă cu un poem; anul acesta au ținut să reapară — chiar dacă n-au nimic nou, pentru a nu curma o tradiție; noi am acceptat.

Se observă și în cazul ansamblurilor unele repetări; de fapt dansurile populare sînt aceleași de anul trecut. Dar spectatorii pot înregistra perfecționarea echipelor.

Subînțez însă un lucru: regulamentul întrecerii — e adevărat — nu permite reluările. De aceea toate reprezentațiile vechi n-au fost incluse în concurs și nu sînt notate; juriul poate chiar lipsi de la ele... Nefigurînd, prin urmare, în concurs, pot fi prezentate de mai multe ori aceleași spectacole.

ȘI COMENTARIUL NOSTRU:

După cum aflăm din răspunsul tovarășului Avram Filipaș, festivalul studentesc trebuie să fie cît mai variat! Subscriem întrutotul! Dar noi tocmai din acest motiv nu pricepem cum de-a fost împănînt programul cu tot felul de reprezentații antediluviene.

Ca mai toți spectatorii și noi vedeam realizată această varietate prin genuri de spectacole cît mai diverse, prin repertoriul diferite. O varietate de conținut. Ni se oferă în schimb aceleași și aceleași „momente”, de care ne-am plictisit încă de anul trecut, cerîndu-ni-se (indirect) să strigăm bra, pentru că PE SCENĂ AU FOST ADUSE FORMAȚII MAI MULTE ȘI DEOSEBITE (ca titlatură).

— Observăm, sigur că observăm — că, „de jure”, măsura adoptată de către comisia culturală are acoperire: nimic nu contravine regulamentul de întrecere!

Dar asta ne interesează?

Ni se pare că prin cîteva subterfugii s-a încercat să ni se distragă atenția de la esență: prin ceea ce s-a realizat nou, pe plan artistic, într-un an de zile în centrul universitar București, nu se putea organiza un festival de amploare...

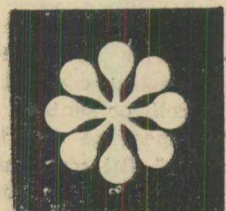
Preferam, de facto, în locul unei „retrospective” de 20 de zile, o săptămîină doar de festival, dar festival adevărat!

Roxana COSTACHE

● Mult așteptata gală de filme cu producțiile studenților de la I.A.T.C. a avut, în sfîrșit, loc la Casa de cultură. Publicul a trecut prin emoții — 45 de minute a stat în sală neștiind dacă peliculele anunțate vor rula ori nu — însă bucuria de a viziona filmele colegilor de la regie a anulat enervarea celor trei sferturi academice. Se pare că întîlnirea cu masa de studenți „neavizată” n-a fost atît de surprinzătoare pe cît credea conducerea I.A.T.C. și ca atare, ne întrebăm, iar, de ce oare nu s-a aprobat prezentarea lor, atunci, la începuturile anului universitar?

● Nu mică ne-a fost mirarea cînd, la Timișoara, pe scena festivalului studentesc de artă a fost prezentată o piesă într-un act: „Hai, oameni buni!” de W. Saroyan. Și mirarea oricărui spectator al formulei 3 x 3 x 3, din care face parte și piesa susamintită, izvoarăște din opacitatea regiei la poezia textului. Oare, simțindu-se acest fapt, nu se putea scoate din repetiție acest spectacol care dă impresia că întreg tritpicul dramatic se scaldă în apa călduță a diletanțismului? Și cînd te gîndești că spectacolul a fost „regizat” de un actor al teatrului „Matei Millo”, mirarea de care vorbeam lasă loc îndoielii asupra calităților invitatului-actor-regizor!

● Ștefan Băce-reanu e un bun regizor, interpret, și, mai presus de toate, un prețios animator al mișcării teatrale studențești din Universitatea Timișoara. Dar iată-l într-o postură mai puțin fericită: aceea de regizor și interpret al piesei „Portocala verde” de Radu Dumitru. Evitînd să comentăm calitatea piesei, tot spectacolul — în ciuda rezolvării fericite a mișcării în scenă și a scenografiei — e de o valoare medie.

RELIBRIF

INTERPRETEAZĂ DAN GRIGORE!

● O carte pe care ne grăbim s-o recomandăm cititorilor — **istoria Bucureștilor de Constantin C. Giurescu.** Vasta erudiție a prestigiosului nostru istoric, spiritul de investigație îndrăzneț, intuițiile întemeiate pe un nedezmintit simț al istoriei, însuflețite tot timpul de un romantic elan patriotic conferă acestei monumentale cărți nu numai valoarea unei solide opere științifice, ci și pe aceea de captivantă literatură istorică.

● Tinerul și talentatul critic Marian Popa ne oferă recent, în „**Luceafărul**” din 15 aprilie, o excelentă mătură a discernământului și seriozității judecării sale literare în articolul „**Semnificația premiului literar**”. Ar fi cu adevărat timpul ca în acest domeniu să punem punct arbitrarului și subiectivității.

● O „**Stradă**” bine văzută în „**Informația Bucureștilor**” (simbăta 15 aprilie) de către Mihai Stoian, Dorel Dorian, Ștefan Iureș, Vasile Nicorovici și Vartan Arachelian.

● În sfârșit, în programul cinematografelor de săptămîna trecută o rază de lumină în împărăția întinericului — filmul „**Robii**”, un duos elogiu al generozității umane. Păcat că transcrierea dialogurilor (în traducerea aceleiași neistovite poliglotte Milca Băncilă?) ne-a făcut să regretăm lipsa binoculului...

● Afectarea energică și ifosele de vedetă provincială ale unei învățătoare, lozincile debitate cu ostentație de un elev pedant, elucubrațiile școlarești (nu o dată agramate, de genul „anii tinereții sînt vîrsta unde...”) ale unui cercetător în ale pedagogiei — iată pe scurt bilanțul ultimului „**Club al tinereții**” de la Televiziune, „**coșoțat**”, în contrast cu nivelul lui de atîta vreme scăzut, la înălțimea bordului unui avion. Un singur om de bun simț, pilotul, căruia unul dintre interlocutori îi spune la sfârșit: **vă mulțumim, ați fost o gazdă prea amabilă.** Intr-adevăr, prea amabilă! Dar pînă cînd? — întrebăm noi Televiziunea, fără să-i mulțumim.

● Decît așa o „**băcănie**” fără profil și fără sare, cum este emisiunea duminicală a aceleiași Televiziuni, „**Magazin 111**”, mai bine lipsă! Căci telespectatorii nu înțeleg prin acest **magazin** o unitate unde Ion Be-soiu desface solduri...

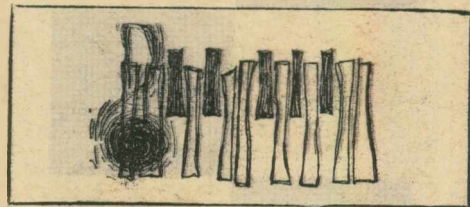
Acest anunț face pe mulți melomani să dea mai tare aparatele de radio sau televiziune, ori să umple pînă la refuz sălile de concert. Așa s-au petrecut lucrurile și cu ocazia recentului spectacol al orchestrei Cinematografiei, dirijată de cehoslovacul JAROMIR NOHEJL, care l-a avut ca solist pe tinerul student bucureștean. La nici 24 de ani, la fel ca și Marina Krilovici sau Ludovic Konya, Dan Grigore este un nume bine cunoscut în viața noastră muzicală. Laureat al mai multor concursuri internaționale, el a apărut ca solist în concertele filarmonicilor din București, Timișoara, Tg. Mureș, Iași... (spațiul nu ne permite să continuăm). De fiecare dată evoluțiile sale prezintă un interes deosebit, datorat în primul rînd unor calități artistice ieșite din comun, cit și permanenței creșteri valorice de la un concert la altul. Această ascensiune se datorește deosebitei perseverențe și capacități de muncă, trăsături ce-l caracterizează pe Dan Grigore. După studii îndelungate și temeinice cu profesorele emerite FLORICA MUZICESCU și CELLA DELAVRANCEA, timp în care s-au afirmat cu prisosință însușirile sale cu totul remarcabile ce au culminat cu participarea la Festivalul mondial al tineretului și studenților de la Viena în 1959 (deci la numai 16 ani!), Dan Grigore urmează timp de 2 ani cursurile Conservatorului din Leningrad. Evidențindu-se și aici în mod strălucit este invitat încă din timpul primului an să susțină recitaluri în sala Conservatorului, iar apoi în Studioul de concerte din Leningrad. Reîntors în țară obține pentru merite excepționale bursa „George Enescu”. În prezent este student al Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, clasa profesor Corneliu Gheorghiu.

În concertul de care aminteam la început, Dan Grigore a interpretat una din lucrurile sale preferate, „**Concertul nr. 2 în Do minor**” de Rahmaninov. Dramatismul plin de incor-

dare patetică, imbinat cu lirismul cald, ca și accentele viguroase proprii lucrării respective, care reprezintă unul din punctele culminante ale creației marelui compozitor rus, au fost redatate plenar în interpretarea tinerului nostru solist. Nemaifiind preocupat de problemele tehnice, de mult depășite, Grigore săvîrșește adevăratul act artistic. Nici un moment ostentativ (deși lucrarea i-ar fi permis-o), mergînd numai la adevărata substanță muzicală, el ne-a dovedit că nu este numai un talentat instrumentist, ci un veritabil muzician. Sau, cum scria un cro-

nica: muzical francez, entuziasmat de recenta evoluție a pianistului nostru în fața exigentului public parizian: „**La Dan Grigore tehnica impecabilă trece dincolo de acrobație; tușeul aerian, dulceața aproape feminină se pot transforma în turtuni romantice, prin care trece însuși sufletul muzicii**”. (Antibes, „**Nisse matin**”).

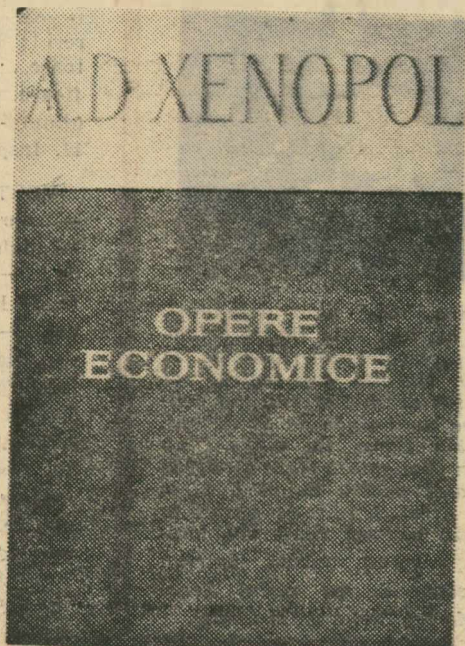
Cehoslovacul Jaromir Nohej, aparținînd tinerei generații de dirijori cehi, ne-a lăsat o impresie ștersă. Interpretarea sa în genere corectă (paradoxal, mai slab în Simfonia a VII-a a compatriotului său Dvořák!) se oprește undeva la un nivel de școală, fără nici o notă personală. E adevărat că am avut senzația unei neîmpliniri, dirijorul cerînd mai mult, iar orchestra nerăspunzîndu-i. Există parcă o înțelegere tacită între cronicarii muzicali de a nu critica nivelul submediocru al orchestrei cinematografiei. Este invocat mereu motivul lipsei de timp pe care respectiva formație îl resimte din cauza imprimărilor zilnice ce este nevoită să le facă. De asemenea, „i se iartă păcatele” pentru că în frunte cu animatorul său, Constantin Bugeanu, își alcătuiește un repertoriu inedit și atrăgător. Dar ce folos! Nivelul artistic este scăzut, foarte scăzut, incontestabil cea mai slabă orchestră a Capitalei și inferioară multor altora din provincie.

Intervalul dintre concertele sale este mare. L-am dori poate și mai mare, ca în felul acesta timpul afectat pregătirii să crească. Prestigiul muzical de care se bucură țara noastră nu ne permite să fim reprezentați în fața unor oaspeți străini de o asemenea formație. Punctul culminant al seriei l-a constituit, desigur, solistul. El a susținut acest concert în timp ce se pregătește pentru examenele de absolvire și de stat, pentru concursul „**Marguerite Long**” de la Paris (unul din cele mai dificile concursuri de acest gen din lume) și pentru concursul „**George Enescu**”. Peste puțin timp Dan Grigore va pleca în Franța la concursul amintit. Să-i urăm ca lui Radames: „**Ritorna vincitor!**”

Cristian MIHĂILESCU

VALORIFICAREA MOȘTENIRII GÎNDIRII ECONOMICE ROMÂNEȘTI

Inițiativa Editurii Academiei Republicii Socialiste România de a înființa colecția „**Texte din gîndirea economică românească**” continuă amplul efort de valorificare a patrimoniului științific din domeniul gîndirii economice, punînd todată la îndemîna cititorilor operele fundamentale ale primilor noștri economiști care, animați de idealuri progresiste și de soarta țării, s-au preocupat să găsească soluții viabile pentru a schimba situația socio-economică a țării, deosebit de grea în vremea lor.

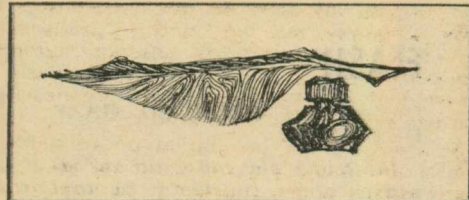
„**OPERE ECONOMICE**” de A.D. Xenopol (1847-1920) cuprinde 11 din cele 19 lucrări economice ale marelui istoric. Autorul „**Istoriei românilor din Dacia Traiană**” și al studiului de filozofie a istoriei „**La théorie de l'histoire**” face din demonstrarea necesității și posibilității industrializării României ideea fundamentală ce străbate toate scrierile sale economice, prin dezvoltarea inepuizabilă a agriculturii și a pericolelor economiei eminamente agrare, pledînd pentru utilizarea rațională a bogățiilor naturale și pentru stabilirea de raporturi economice echitabile cu străinătatea.

Înlăturînd din procesul dezvoltării istorice factorii de ordin subiectiv, Xenopol pornește de la rolul determinant al factorului economic și al producției materiale, fundamentînd pe baze solide ideea industrializării împotriva celor care susțineau caracterul aprioric al României „**curat agrară**”, avertizînd că... „**țara curat agricolă va vinde ieftin și va cumpăra scump obiectele trebuitoare traiului**”. Pentru remediarea tuturor neajunsurilor ce decurg din caracterul agrar al țării noastre, recuperarea întîrzierii dezvoltării economice, este necesară crearea și dezvoltarea unei puternice industrii naționale. „**Există un singur mijloc de a îndrepta această stare de lucruri, anume acela de a rafina munca noastră, de a o pune în stare să producă și alte lucruri decît grîu și păpuși, de a face pe poporul nostru să se mai emancipeze (...)** — Introducerea industriei la noi în țară este singurul mijloc de a înlătura criza ce ne amenință cu ruina economică”.

Operele sale economice, conținînd un bogat fond de idei de o valoare incontestabilă, nu sînt lipsite însă de anumite limite și inconsecvențe. Astfel, Xenopol renunță treptat la ideea creării diferitelor ramuri ale industriei, restrîngînd industria națională la industriile agricole (care să prelucreze materiile prime vegetale și animale provenite din agricultură), deoarece, motivează el, ne lipsește cărbunele. Ideile înaintate ale lui A.D. Xenopol, denigrate sau ignorate de contemporanii săi, simțul patriotic și susținerea hotărîtă a intereselor naționale, puse în circulație prin editarea acestor lucrări, se bucură azi de o apreciere unanimă.

★

Editarea „**OPEREI ECONOMICE**” a lui P.S. Aurelian (1858-1909), cu un valoros studiu introductiv semnat de Costin Murgescu, membru corespondent al Academiei, pune la îndemîna o operă puțin cunoscută, careia adversarii politici i-au negat chiar valoarea științifică pentru gîndirea economică românească, nevăzînd că Aurelian este primul care a abordat complex, la nivel microeco-

conomic, problemele creșterii economice a României.

În centrul preocupărilor sale științifice și al activității practice, Aurelian a pus ideea de națiune, prin prisma căreia privește, spre trecut, prezent și viitor, plecînd de la realitățile țării și avînd ca scop progresul ei. Dar, tot în numele unității naționale, el crede în posibilitatea armonizării intereselor de clasă, manifestîndu-și și dezacordul cu ideea revoluției și pledînd pentru transformări graduale pe calea reformelor statului — care este „**emanațiune a națiunii**”. De aici decurg limitele gîndirii sale economice și social-politice, cu toate că el observă contradicțiile capitalismului dar nu le socotea inerente și crede în realizarea justei repartizări a avuției sociale între toți membrii societății.

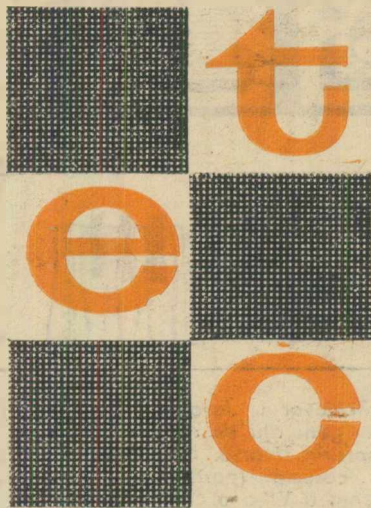
Îngrijorat că goana după profituri și lipsa de continuitate a politicii economice a statului va secătui bogățiile țării, el propune coordonarea eforturilor factorilor răspunzători pe o perioadă lungă, întrevăzînd posibilitatea alcătuirii programului economic general pe termen lung elaborat de stat. Este primul care introduce națiunea de programare, căci industria națională nu poate fi rezultatul improvizăției, ci al unui „**plan de organizare industrială**”, pentru asigurarea eficienței investițiilor. Așadar, probleme deosebit de actuale, semnalate genial în secolul trecut, dar aplicate abia în anii socialismului.

Modernizarea economiei naționale prin dezvoltarea industriei asigură promovarea relațiilor economice echitabile și consolidarea independenței economice, fără de care independența politică e iluzorie în condițiile dezvoltării orînduirii capitaliste. De aceea el militează împotriva liberului schimb și cere abolirea convenției comerciale cu Austro-Ungaria, care aducea prejudicii grave României.

★

Apariția operelor economice ale lui Xenopol și Aurelian constituie doar începutul; așteptăm editarea lucrărilor economice ale lui N. Bălcescu, Ion Ghica, Dionisie Pop Marțian...

Victor RAREȘ

IDILA LUI SARTRE

Fotografia luată la Luxor de un reporter de la United Press e o raritate. Căci Sartre întinde mina unui dictator, ceea ce nu e prea obișnuit pentru el! Și se pare că faraonul pare fericit că un intelectual de stînga îi încălzește mina dreaptă...

FLASH

CAZAN CU ABUR CU GAZE DE FURNAL

În Belgia s-a construit un cazan cu aburi, considerat ca unul din cele mai mari din lume, care folosește drept combustibil gazele de furnal. „Uriașul” are o capacitate de 840 000 pfunzi vapori de apă pe oră la o presiune de 1870 pfunzi.

CAUCIUC DIN NAFTALINĂ

Chimiștii de la Universitatea din Tbilisi au obținut polimeri organici care pot rezista la temperatura de +350°C. Pornind de la siliciu organic și naftalină ca materie primă, s-au obținut diferiți polimeri asemănători cu cauciucul, care se remarcă printr-o mare elasticitate, avînd proprietăți mecanice îmbunătățite.

DISPARE ELICEA NAVELOR

La Institutul maritim din Gdansk (R. P. Polonă) s-a realizat un nou sistem de dirijare a navelor. Arborele de antrenare, elicea de navă, cirna și o serie de alte mecanisme au fost înlocuite cu un jet de aer debitat sub o presiune redusă și care acționează ca un motor cu reacție. Noul sistem are avantajul că economisește mari cantități de oțel, micșorează greutatea navei, ușurînd exploatarea și îngrijirea ei și asigurînd o mai bună navigație în apele de mică adîncime sau în cele în care există vegetație subacvatică.

FETIȚA

NEÎNDEMÎNATICĂ

Era în 1938. Într-un teatru din Richmond o fetiță de 4 ani și un băiețel dansau un număr numit

„Mere pentru domnul profesor”. La un moment dat fata s-a împiedicat și a căzut, spre stupefacția micului partener și a sălii, care a izbucnit în ris. Dar de atunci fetița a învățat efectul și cădea în fiecare seară. De băiețel nimeni nu-și mai aduce aminte. Cît despre fetița... ea se numea Shirley Mac Laine Beaty. La 12 ani juca base-ball și fotbal american. La 17 ani dansa pe Broadway în corpurile de balet ale comediilor muzicale, cîștigînd în plus și ca reprezentantă a unei firme de frigidere. Peste un an înlocuiește din întâmplare pe vedeta celebrei reviste „Pajama game” și e remarcată de un emisar al Hollywood-ului. Astfel debutează într-un film de Hitchcock: „Dar cine l-a ucis pe Harry?”

Astăzi Shirley Mac Laine nu este numai celebra actriță pe care o cunoaștem, ci și președinta fundației Tom Dooley, care grupează institutele de luptă împotriva cancerului din Asia de Sud-Est. Fetița neîndemînică a crescut mare!

LETOPISEȚ UNIVERSITAR

LEGEA GRAVITAȚIEI ÎN UNIVERSUL STUDENȚILOR IEȘENI

Înființată în prima jumătate a secolului trecut, Biblioteca „Mihai Eminescu” din Iași a constituit timp de 13 decenii oxigenul spiritual al intelectualității moldovene.

Printre cele 1 500 000 volume pe care le posedă întîlnim lucrări unice în țară, manuscrise rare din Evul Mediu, adevărate pozoabe ale culturii naționale: Cazanul lui Coresi (tipărită în 1581 la Brașov), Biblia lui Șerban Cantacuzino (1648), Pravila lui Vasile Lupu (tipărită în secolul XVII la Iași) etc.

Admirîndu-i glorioasa activitate din secolul trecut — cînd a contribuit consistent la propășirea culturii românești — nu trebuie să uităm dezvoltarea, îmbogățirea ei în perioada din urmă. Numai în ultimii zece ani au intrat în fondul de publicații peste 500 000 titluri. În ultimul an fondul valutar destinat achizițiilor din străinătate s-a mărit cu 30 la sută. Anual biblioteca

primește circa 2 000 cărți de peste hotare. În prezent, Biblioteca centrală universitară „M. Eminescu” are 19 filiale, 30 săli de lectură ce totalizează 1 450 locuri. Recent a fost modernizată sala de documentare, unde se pot consulta cărți vechi și periodice.

Cei 20 000 de cititori ai bibliotecii găsesc condiții optime de studiu în sălile de lectură spațioase, cu paravan și becuri la fiecare masă.

Deci, asemeni bătrînului din Padova — tînărul din Iași poate conchide că legea gravitației e valabilă și în universul studenților ieșeni; o mică deosebire: punctul de atracție — Biblioteca centrală universitară „M. Eminescu”.

UN NOU VAL DE HOLERĂ ?

Organizația mondială a sănătății a lansat un strigăt de alarmă: holera amenință din nou bazinul mediteranean și Orientul Apropiat și Mijlociu. În secolul trecut (după cum puteți vedea în stampa populară din fotografie), oamenii credeau că sînt imuni dacă poartă costume speciale. Astăzi, lupta împotriva holerei, dusă conform regulamentului sanitar internațional, implică atît profilaxie medicală cît și ridicarea nivelului de viață.

CAFÉ-TEATRUL

Criza teatrelor din New York adusese acum 12 ani ideea lansării café-teatrelor. S-au născut atunci scenele de la Cafè Cino și La Mamma. Pentru francezi anul 1967 reprezintă anul numărul 1 al café-teatrului. Bernard Da Costa a reluat primul ideea la cafeneaua Royal Bistrol, promovată teatru la 3 martie 1966 și urmată de Bistingo, Absidiol, la Methode... Regizori cunoscuți ca Philippe Prince, Nicolas Bataille (care a inaugurat spectacolele de la miezul nopții), joacă aici mai ales lucrări experimen-

tale, aparținînd unor debutanți, dar și clasici! Alla Budin a lansat „spectacolele-aperitiv” de la ora 19. Ultimul café-teatru, al 7-lea, s-a deschis recent sub conducerea unui tînăr de 20 de ani, Christian Baux. La Gill's Club el vrea să monteze texte moderne și a ales pentru debut o piesă a lui Arrabal, atît de gustat la Paris în ultimul timp. (În fotografie o scenă jucată într-un café-teatru de pe malul Senei în regia lui Bernard Da Costa).

FANTASTICUL

ÎN LITERATURĂ (3)

Romanul polițist de la Sofocle încoace

Teoreticienii romanului polițist — căci există și din aceștia — au căutat predecesori iluștri pentru genul atît de îndrăgit de tineret. S-a plecat de la oracolul antic, de la „Oedip rege” al lui Sofocle, de la cîntul VIII din Eneida. S-au găsit exemple de anchete care au ca scop dezvăluirea unui mister în „Aventurile prinților de Serendip”, în „1001 de nopți” și „Firasah sau fiziognomenia”, în „Hamlet”, „Zadig” de Voltaire etc... Dar genul propriu-zis se formează în secolul XIX. Termenul de detectiv luat ca adjectiv pentru „police” fusese dat corpului de agenți creat de sir James Graham în 1843 și Dickens deja prezintă în „Bleak House” un personaj „inspector Bucket of the Detective”, adică inspector al poliției detectiv. În 1869 cuvîntul e introdus în Franța de Ponson du Terail în „Rocambole en prison” iar Jules Verne îl folosește în 1871.

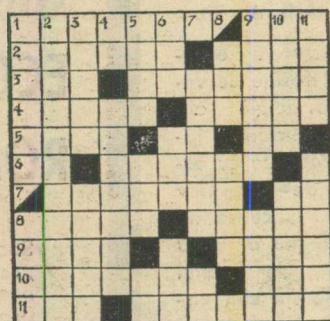
S-a stabilit că întemeietorii romanului polițist sînt Poe, Wilkie Collins cu „Piatra lunii” (1868) numită „sensation novel” (roman de senzație) și Emile Gaboriau cu „Afacerea Lerouge” (1865) numită „roman judiciar”.

Primul „inspector-detectiv” celebru, ale cărui anchete sînt urmărite în seriale, este Dupin al lui Poe. Îl urmează Lecocq, creat de Gaboriau și de abia în 1887 se naște Sherlock Holmes, o dată cu romanul „A study in scarlet” („Studiu în roșu”) al lui Conan Doyle. Dacă precursorii sînt incerți, posteritatea a fost, după cum știți, mai mult decît bogată...

E. PATRICHE

Începînd din numărul viitor citiți: MASCA FĂRĂ CHIP — un serial polițist în mai multe „focuri”.

ÎN LANȚ

ORIZONTAL: 1. Se-ntinde... — ...cît e plapuma; 2. Ris... — ...pe sub mustață; 3. Nu-i chiar mămăligă dar... — ...e încuiat; 4. Plecată — Se-nvirte...; 5. ...și iar se-nvirte (pl.) — Sînt... — ...împotrivă; 6. Gust — Nu comportă discuții...; 7. ...căci e neclintită... — ...în păreri!; 8. Apariție... — ...răpitoare...; 9. ...mîndră ca... — ...o floare și...; 10. ...strălucitoare (dim.) — Prefix pentru ureche; 11. Inspirat... — ...și expirat.

VERTICAL: 1. Nu curge (pl.)... — ...dar...; 2. ...pică; 3. Tras pe jos... — ...într-un șut...; 4. ...la o grămadă!... — ...de la mare...; 5. ...distanță de la centru — Golf în Japonia... — ...plin cu apă; 6. Nume... — ...din Sicilia! — Fire...; 7. ...voioasă (pl.) — Aproape un cap! ...; 8. ...sec — Din an în paște (pl.); 9. Te-nțeață... — ...cu o săgeată...; 10. ...sau cu sute de ace — Nici mai mulți nici mai puțini; 11. Femei ce spun prea multe... — ...de parte de adevăr.

Gavril GLODEANU

ACEASTA
S-A ÎNTÂMPLAT
ÎN ANUL
1917

ÎN ORAȘUL CARE AVEA SĂ POARTE NUMELE LUI LENIN

Împreună cu alți cîțiva trecători mă opresc în fața unui avizier rotund, asemănător unui chioșc. Privirile alunece la început cu destulă surprindere pe afișele lipite nu de mult și care poartă date din 1917. „Către muncitorii și soldații din Petrograd”. „Soldați, matrozi, muncitori” — se adresează ehmările semnate de Comitetul Central al P.M.S.D.R. Alături, o pagină a „Pravdei” cu articolul lui Lenin „Despre dualitatea puterii”. Data: 9 aprilie 1917.

Cincizeci de ani!
În orașul maiestuos, calm, armonios — în care centrul imperial, rămas ca în paginile lui Pușkin sau Tolstoi, s-a integrat într-un ansamblu urbanistic modern, purtînd însemnele comunismului — aceste ancorări în trecut par în același timp firești și necesare. Printre celelalte acțiuni realizate în întîmpinarea semicentenarului Revoluției din Octombrie, Sovietul din Leningrad a hotărît să restituie străzilor aceste aviziere tipice, în jurul cărora se strîngeau acum cinci decenii mii de oameni preocupați de soarta țării lor, aflată atunci în pragul unei uriașe cotituri istorice. Pentru mine ele devin una din acele atît de numeroase imagini care, în această primăvară a lui 1967, mă readuc cu imaginația în lunile din preajma revoluției, căutînd să reconstitui cîteva secvențe ale itinerarului în Petrograd al aceluia care avea să dea noul nume al orașului ca simbol al victoriei Marelui Octombrie.

Gara finlandeză

Larma și agitația din jurul gării reinvie parcă acea zi: 3 aprilie 1917.

...E noapte. Pe peron e aliniată o gardă de onoare, alcătuită din matrozi și soldați ai altor arme. La apariția lui Lenin, întors după ani de emigrație, marinarii din Kronstadt prezintă armele pentru onor, iar fanfara militară întonează „Marsilieza”. Lenin rostește o cuvîntare de salut. Iar apoi, în marea piață a gării, în fața a mii de muncitori și soldați, de pe un automobil blindat, salută proletariatul revoluționar din Rusia și masele de soldați care au reușit să răstoarne țarismul.

Pasagerii intră și ies grăbiți pe porțile gării. E dimineată, cotidianul îl solicită pe fiecare într-atît încît nici nu-și mai ridică privirile spre carul blindat așezat în mijlocul pieții. Dar carul rămîne la locul lui, iar silueta sa, contrastînd cu tot ce-l înconjoară, rămîne unul din cele mai vii și im-

presionante monumente ce amintesc prezența lui Lenin în orașul revoluției.

Șirokaia nr. 48/9, apartamentul 24

Am găsit relativ greu adresa. Numele străzii s-a schimbat. În schimb, aici, în apartamentul lui Mark Timofeevici Elizarov — cumnatul tovarășei de viață a lui Lenin, Nadejda Krupskaja — un modest muzeu mă reintroduce în atmosfera epocii. Ca și la Gorki, lângă Moscova, Lenin n-a schimbat mai nimic din mobilierul sau aspectul camerei. A pus doar pe toate amprenta tenacității și modestiei sale. Sînt acum în acest muzeu memorial numeroase mărturii ale febrilei activități a lui Vladimir Ilici în zilele dintre aprilie și iulie 1917, cînd a locuit aci. Articole în fiecare număr al „Pravdei”, manuscrise ale rezoluțiilor și manifestelor, pagini ale istoricelor „Teze din aprilie” schițate în tren, elaborate și susținute în orele de meditație din aceste încăperi. Numai în 90 de zile Lenin a redactat

peste 150 de articole, broșuri și manifeste.

Ore de meditație, de gîndire și creație — ore de acțiune directă în mijlocul maselor. Mi le rememorează zeci de locuri din oraș: cîmpul lui Marte, larga deschidere de spațiu aducînd statuia celebrului „călăreț de aramă” spre valurile Nevei, i-a cunoscut verbul însușit la demonstrația de 1 Mai, cînd Lenin a vorbit despre sarcinile revoluției ruse; uzinele „Putilov” (azi „Kirov”), Șantierul naval al amiralității, Uzina „Ruski Renault”, (azi „Krasnii Okteabr”), fabrica Scohorod, regimentul Izmailovski — sînt doar cîteva din locurile în care Lenin ia cuvîntul numai în luna mai. Precum și clădirile Palatului Kșesinscaia, din al cărui balcon Lenin s-a adresat demonstrațiilor, și ale Palatului Tavriceski, în care el a rostit cuvintele memorabile „Există un asemenea partid!”

Smolnii

Pașim prin sălile Muzeului Revoluției din Octombrie și urmărîm pe

scheme, documente, fotografiile și hărți diferitele acte ale acestui crucial eveniment istoric. În acele zile toate drumurile duceau și plecau de la Smolnii — statul major al revoluției. Înainte de a pleca într-acolo stăruim cu privirea pe un biletel lăsat de Lenin gazdei sale conspirative, în ajunul insurecției: „Am plecat acolo unde n-ați vrut să mă duc. La revedere. Ilici”. Trecînd peste primejdii, Lenin, îmbrăcat cu un palton vechi, cu fața legată cu o basma, a străbătut orașul, ajungînd la Smolnii. Vechiul pension de fete era puternic luminat și clo-cotea: din toate colțurile orașului veneau să primească indicații reprezentanții detașamentelor revoluționare. La etajul II, Comitetul militar revoluționar ținea ședințe fără intreruperi. Alături, în sala coloanelor din Smolnii, se adunaseră muncitori și țărani, soldați și matrozi — delegați la cel de-al II-lea Congres general al Sovietelor din Rusia, în fața cărora, a doua zi după asaltul și căderea Palatului de iarnă, Lenin avea să proclame victoria revoluției sovietice. În piața din fața palatului veneau și plecau automobile, care blindate, motocicletele, la intrarea în clădire erau așezate mitraliere și tunuri. Focurile aprinse în piață învăluiau într-o lumină neobișnuită această priveliște unică.

...Mă îndrept spre Smolnii, acum, în 1967, în zilele unei primăveri timpurii. Soarele aruncă scînteieri pe albul coloanelor proaspăt vopsite. Schelele mai îmbracă arcadele clădirii care se pregătește să primească oaspeții la sărbătoarea celor 50 de ani de la revoluție. Pretutindeni e liniște. Aci, ca și în preajma inscripției în marmură de pe clădirea Palatului de iarnă, care amintește de asaltul din viforosul octombrie 1917, aci ca și în preajma „Aurorii”, ale cărei salve au anunțat o nouă eră și care acum se leagănă liniștit, nu departe de locul unde se află casa de trei secole a lui Petru cel Mare, întemeietorul „Veneției” nordului. Noul ei întemeietor, al capitalei Revoluției din Octombrie, care i-a dat orașului numele de azi, este întruchipat pentru totdeauna în fiecare din modestele sau mărețele monumente ale Leningradului, în a cărui liniște și gravitate de azi se aude ecoul faptelor revoluționare de acum cinci decenii.

Fred MAHLER

EXCALIBUR

Cam pretențios titlul pentru o revistă studențească. Să fi ales oare confrății noștri canadieni numele sabiei regelui Arthur? Se pare — dacă vrem să credem legenda — că regele a făurit-o pe Excalibur dintr-o piatră sau că i-a fost oferită în dar de către Zina Lacului. Oricum, cert este că regele Arthur cu Excalibur în mînă omoară pe vrăjmași și cucerește tot ce-i stă la îndemînă: Scoția, Irlanda, Islanda și cîte altele. Se

spune iarăși că, la moartea sa, Arthur a poruncit ca Excalibur să fie aruncată în apă. Atunci, cît ai zice „pește”, o mînă misterioasă a ieșit din fundul apelor, a prins sabia și a dispărut cu ea în adîncuri... Destul despre sabie, să vedem însă ce reprezintă gazeta de care vorbim.

„Excalibur” se prezintă singur, în subtitlu, ca săptămînal studentesc al Universității York din Toronto. Este în al doilea an de apariție, are același format ca „Viața studențească”, are doar opt pagini. Ca prezentare grafică săptămînalul canadian apare ca foarte „aerisit” pentru motivul că folosește o literă mare, are doar patru coloane în pagină, lasă destule spații albe în jurul titlurilor, fotografiilor, articolelor.

„Excalibur”, una dintre publicațiile universitare canadiene, este editat de 18 studenți care menționează că opiniile exprimate în acest săptămînal nu reprezintă în mod necesar părerile oficiale ale

consiliilor de studenți sau ale conducerii universității!

Pagina 1 este consacrată celor mai importante știri privind evenimente care afectează activitățile studențești în mod direct sau indirect, precum și cîte o fotografie cu o trimitere la un articol din altă pagină. Pagina 2 conține întotdeauna un editorial și o rubrică de scrisori, unele redactate într-un stil virulent, nu lipsit de o notă de umor. Pagina 3 se alătură de obicei dintr-unul sau două articole, interviuri importante sau probleme ale consiliilor studențești. Paginile 4 și 5 pot fi împreună dedicate prezentării activității creatoare a unor studenți sau profesori ai universității, așa cum este, de exemplu, cunoscuta poetă MIRIAM WADDINGTON, profesoară a Facultății de engleză a Universității York. Aceasta nu reprezintă o regulă, spațiul putînd conține tot așa de bine un colochiu pe teme universitare cu rectorul universității, pre-

zentarea unei organizații care își desfășoară activitatea în universitate, continuări din paginile precedente, chiar unele reclame pentru librăria studențească. Pagina 6 ne îndreptățește să credem că ancheta studențească are o pondere importantă în cadrul săptămînalului. Această particularitate conferă efervescență, prezența discuției asupra faptului cotidian. Pagina 7 cu un singur profil: „Reflector”; așa cum ați ghicit, dezbate evenimente culturale. Deși se integrează perfect în spiritul revistei este un fel de „stat în stat”, fiind editat de un grup aparte de studenți. „Reflector” are rubrici ca: „Excalibur sugerează un ghid al celor mai bune spectacole” sau „Ce se întîmplă” — programul evenimentelor culturale studențești și extrastudențești. Pagina 8 se ocupă de sport, publicînd totodată anunțuri care interesează pe studenți.

Constantin ROMAN

HEBDO-MADAR

Miercuri s-a înapoiat în țară o delegație a U.A.S.R., condusă de tovarășul Iuliu Fejes, membru supleant al Biroului C.C. al U.T.C., vicepreședinte al Consiliului U.A.S.R., care — la invitația Consiliului studentesc al U.T.C.D. — a făcut o vizită de 12 zile în R.P. Bulgaria. Din delegație au mai făcut parte Nicolae Voica, președintele Consiliului U.A.S.R., Craiova, și Gabriela Moangă, studentă la Universitatea București.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, au fost de față Mihai Stoica, vicepreședinte al Consiliului U.A.S.R., Iulian Vereș, secretar al Consiliului U.A.S.R., activiști ai Comitetului Executiv al U.A.S.R.

ISTORIA SE REPETĂ DAR PE O BAZĂ... VECHE

Ne liniștim și anul acesta în privința promovării Politehnicii bucureștene în „A”. Nu însă și în ceea ce privește obstrucția la care e supusă. Istoria de anul trecut s-a repetat și acum, numai că de data aceasta s-a procedat mai prudent. Băieții noștri n-au mai fost lăsați să prindă aripi, li s-a tăiat zborul de la începutul returului. Să nu mai fie vorba! Pentru prima deplasare — la Moreni — s-a găsit un arbitru

(Stavru Nicolau) destul de compromis ca să nu mai aibă scrupule. Impotriva gazdelor a fluierat din an în pași, impotriva oaspeților după fiecare a doua pasă, la tușieri s-a întors cu spatele, iar în minutul 88 : 11 m. Și gata!

Pentru a doua deplasare — la Galați — a fost căutat de asemenea un vulpoi uns cu toate alifiile: Chifor Zaharia. Din păcate, supărat de ce văzusem la Moreni, și văzând încotro duce valul, aici n-am mai fost de față. Trei zile la rând însă m-am documentat la cine vreți și la cine nu vreți, iar acum relatez, pe scurt, numai faptele asupra cărora există același, sau aproape același, punct de vedere. Meciul, până la întreruperea din minutul 25, a fost dominat autoritar de studenții din Capitală. În minutul 8 Lucescu a scâpat spre linia de corner; de la 1—2 metri a pasat în careu spre Ciornoavă, care a înscris. Tușierul a semnalat ofsaid, arbitru de centru a anulat golul. În minutul 25 o minge lungă, după ce atinge (sau nu atinge) iarba udă este stopată de Cicu pe corp și mină. Cicu degajează în terenul advers; Lucescu și un adversar intră la minge — dar gălătenii reclamă 11 m; ACUM arbitru oprește jocul, se uită la mineca bucu-reșteanului și dictează lovitură. Oaspeții protestează, îl bruschează, vor să părăsească terenul, se retrag spre tușă, dar după câteva momente antrenorul Miu îi potolește și se duce la arbitru să anunțe că sint de acord cu penaltul. Acesta însă nu-l ascultă, preținzând că au trecut cele 3 minute regulamentare de așteptare și fluieră sfârșitul.

Evident, nu putem ști noi, de aici, dacă golul a fost valabil sau dacă hențul a fost voluntar. Privită prin această prismă, sancțiunea dată Politehnicii (meci pierdut cu 0—3) este justificată și conformă regulamentului. Revista noastră însăși dezaproabă comportarea studenților fotbalisti din București, apreciind-o ca incompatibilă cu spiritul sportiv.

Dar avem de ridicat și unele probleme. În primul rând, a arbitrajului. De ce, în mod vizibil părtinitor, Chifor n-a anunțat pe căpitanul echipei că va cronometra timpul? De ce n-a dat drumul la joc atunci când i-a cerut antrenorul Miu? Nu cumva s-a grăbit să termine meciul, știind ce rezultat se consfințește în asemenea cazuri? Noi credem că da! Pentru că omul s-a mai pretat și altă dată. Să ne reamintim... În urmă cu 2 ani a făcut cadou Progresului două goluri (11 m. și gol din ofsaid) într-un meci cu C.S.M.S. Iată ce scria Jack Berariu a doua zi: „Arbitrul Z. Chifor (Brașov) a făcut un prost serviciu jocului de fotbal prin felul cum a condus partida de ieri. Și față de greselile comise, avem dreptul să-i punem la îndoială atât competența cât și imparțialitatea”. (Sportul popular, 5 aprilie 1965). Astă-toamnă a făcut altă boacăna la Bacău, drept care mai multe persoane l-au bătut măr în timpul meciului. De frică însă n-a scris nimic în foaia de arbitraj. E limpede, prin urmare, cu cine avem de-a face.

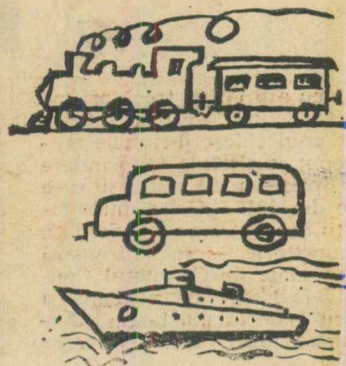
O altă problemă este aceea a modului cum se judecă asemenea cazuri. Miercuri după amiază comisia de competiții a cântărit lucrurile și a dat decizia justă despre care am vorbit. Din nefericire însă nu au fost trase și alte concluzii cu privire la cele ce se petrec uneori în fotbalul nostru. Reprezentanții Politehnicii, recunoscându-și totuși vina, au încercat să explice cum de este posibil, omenește, să ajungi uneori în stare de prea mare nervozitate. Au spus, pe drept cuvânt, că s-au adunat prea multe — dar amintita comisie s-a făcut că n-aude, n-a vede! Au adus vorba de Cimpina 1966 — li s-a retezat vorba. Au amintit de huliganismele ce se petrec la Galați și de bătaia cu pietre cu care au fost scoși toamna trecută din teren și din oraș — n-au fost ascultați! Au vrut să zică ceva de Moreni — li s-a închis gura! Au arătat atunci că toate aceste hărțuiri, plus golul anulat, plus fluierul întârziat al arbitru creaseră o anume stare psihologică pe care n-au putut-o depăși — zadarnic! Comisia n-a vrut să știe nimic altceva. Un oarecare Olaru era și iritat că se pierde vremea cu nimicuri, cind domnia sa avea treburi mai însemnate.

...Politehnica și-a primit pedeapsa. Noi totuși credem că există la mijloc și unii vinovați morali. După cite se vede, istoria se repetă dar pe o bază... veche.

G. MITROI

PÎNĂ LA 30 APRILIE PUTEȚI PRINDE:

- ULTIMUL TREN
- ULTIMUL AUTOCAR
- ULTIMUL VAPOR

Excursiile au o durată medie de 8—9 zile și se desfășoară după mai multe itinerare. Iată câteva:

● **Drumuri de creastă în Munții Rodnei:** durata e de 8 zile. Serii încep din 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 și 28 august.

● **Traversări în Paring și Cibin:** seriile încep din 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27 și 29 august.

● **Din Postăvarul în Piatra Mare și apoi în Ciucaș:** seriile încep din 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25 și 27 august.

● **Prin Munții Rarăului și pe Valea Bistriței.** Programul turistic: 12—21 august; 16—23 august; 18—25 august; 20—27 august; 22—29 august; 24—31 august; 26 august—2 septembrie; 28 august—4 septembrie.

● **Crestele și văile uriașului Făgăraș:** excursii de 9 zile în luna august. Se pleacă cu începere din 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 și 27 august. Costul: 214 lei.

● **Din Valea Arieșului în Munții Apuseni, pe traseul răscoalelor conduse de Iancu și Horia, Cloșca și Crișan.** Serii se desfășoară din 20, 23, 26, 29 iulie și 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25, și 28 august. Toate distanțele sint lungi!

● **Străbătind cărările munților Bucegi și Leaota:** excursiile încep din 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26 și 28 august.

● **Pe urmele lui Calistrat Hogas în Munții Neamțului:** itinerar plăcut și suficient de ușor. Serii încep de la datele de 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 și 28 august. **DE REȚINUT:** costul pentru student este de 198 lei; toate excursiile alpine au program de camping.

IN DELTA

Pentru perioada între 8 și 14 zile, cu folosirea a diverse „vehicule” nautice. Citeva itinerare:

● **Excursia cu sleep-dormitor și ceam străbate în 8 zile un traseu care pornește din Tulcea, trece pe la Razelm și se încheie tot la Tulcea.** Serii încep în 2, 11, 20 și 29 iulie, 7, 16 și 25 august.

● **Excursia cu pontoane, bărci și staționare.** Lacurile Babina, Matia, Roșu și Iacob, alături de canalul Litcov, canalul Ciarmurlia și grindul Carorman vor constitui punctele de atracție ale celor 9 zile de drum pe cărările de apă. Prezența bărcilor va prileji amatorilor plimbări de neuit. Prima dintre cele 22 serii care se succed din două în două zile este programată la 11 iulie, iar ultima la 22 august.

● **Excursia cu bărci remorcate de salupă străbate aproape toate canalele dintre brațul Sf. Gheorghe și brațul Sulina în cele 14 zile cit durează. Un amănunt... picant:** excursioniștii își vor pregăti singuri masa. Serii vor începe la 1, 14 și 27 iulie, 9 și 22 august.

● **Excursia cu bărci la rame este cea mai difi-**

cilă. Ca și celelalte pornește din Tulcea și străbate, alături de marile brațe Sulina și Sf. Gheorghe, numeroase canale. Durează 14 zile, iar plecarea din Tulcea va avea loc în 5, 14 și 23 iulie, 1, 10 și 19 august.

IMPORTANT. Contribuția studenților în toate

● **Suceava** — cu Cetatea de scaun, Cetatea de la Scheia, Cetatea Zamca, Hanul domnesc, Casele vechi, Muzeul memorial „Ciprian Porumbescu” cartierele Burdujeni și Ițcani.

● **Conacul Goleștilor** — veritabil complex muzeal

1700 și 2200 de kilometri. Costul excursiei este, de asemenea, diferit în funcție de factorii citați mai sus: 180—220 lei.

EXCURSII CU TEMA

● **NORDUL MOLDOVEI** — pornind din Bacău și urmând din „Perla Moldovei”, Piatra Neamț, drumul lui Calistrat Hogas prin Munții Neamțului, trecind apoi prin ținuturile copilăriei lui Creangă și Labiș, Ciprian Porumbescu, Eminescu și Alecsandru. Nu vor lipsi de pe traseu mănăstirile Voroneț, Neamț, Suceava, Văratec, Agapia și Putna. Serii încep la 12, 22 iulie și 2, 12 și 22 august. Contribuția studenților este de 185 lei.

● **TURUL ORAȘULUI BUCUREȘTI.** Vizitarea monumentelor istorice, a muzeelor și a instituțiilor culturale, alături de unele mari obiective industriale din Capitală, vor face obiectivul excursiei de 6 zile pe tema: CUNOAȘTEȚI BUCUREȘTIUL? Costul excursiei e de 125 lei, iar seriile încep la 14, 20 și 26 iulie — 1, 7, 13, 19, 25 și 31 august.

● **3 ZILE PRIN AȘEZĂRILE DACO-ROMANE** — este al treilea ciclu tematic, pe care excursioniștii îl vor urmări parcurgând un traseu spectaculos din care nu vor lipsi ruinele cetăților de la Alba Iulia, Brăște, Sarmizegetusa și Turnu-Severin, alături de o plimbare cu vaporul în regiunea Cazanelor. Costul excursiei 180 lei. Serii care pornesc din traseu pornind din Turnu-Severin vor începe la 31 iulie și 16 august, iar cele care urmăresc același traseu pornind din Turnu-Severin spre Alba Iulia, la 6 și 22 august.

REȚINETI

Prezența propunerii colective în eventualitatea că doriți să parcurgeți alte trasee turistice sau să urmăriți alte cicluri tematice.

Informații suplimentare privind programul complet, numărul de serii, data plecării în fiecare excursie obțineți cunoscând broșura „Itinerare turistice studențești — 1967” sau la comisiile de turism din institute.

ÎN EXCURSIILE DE VARĂ ORGANIZATE PENTRU STUDENȚI

Pentru amatorii de turism din toate centrele universitare Comitetul Executiv al U.A.S.R. organizează în această vară, excursii alpine, în deltă, excursii cu temă, în circuit, brigăzi complexe, științifice. Înscrierile se primesc la comisiile de turism din cadrul Consiliilor U.A.S. din institute până la data de 30 APRILIE ● Condițiile de participare sint deosebit de avantajoase pentru studenți, asociația suportind 60 la sută din cost ● Suma ce constituie contribuția studentului se poate achita în două rate: 50 la sută la data înscrierii; diferența la eliberarea biletelor, în 20 mai ● Majoritatea excursiilor fiind planificate în mai multe serii, studenții pot opta asupra datei, în funcție de programul propriu de vacanță. ● Se acceptă înscrieri și în grupuri de prieteni.

excursiile din Deltă este de 216 lei, plățibili de asemenea în două rate. Pentru excursiile cu un grad sporit de dificultate (bărci remorcate de salupă sau bărci cu rame) se cere în mod obligatoriu avizul medicului și al catedrei de educație fizică.

IN CIRCUIT

Se vizitează orașe, obiective turistice și industriale, monumente istorice, arhitectonice, case memoriale, muzee, instituții de învățământ superior. De exemplu:

● **Valea Oltului cu Mănăstirea Cozia,** cititorie a domnitorului Mircea cel Bătrîn.

în secția memorială a familiei Goleștilor, secție etnografică, obiecte de port din zonele regiunii Argeș, ceramică de Hurez etc.

● **Întreprinderea „Tehnofrig”,** Grădina botanică, Casa memorială „Emil Isac”, Muzeul de artă etnografică a Transilvaniei în orașul Cluj.

● **La Galați** — Combinatul siderurgic, Șantierul naval, cartierul Tiglina, Dunărea.

Aceste circuite pornesc și se întorc în punct fix: centrul universitar de care aparțineți. Au o durată variabilă, în medie 9 zile și un traseu între

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățământului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODOR-RESCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHITULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție; FRED MAHLER